

ROMANIA
 Kassa
 pláste
 No. 224
1 LEU-POSTA

10. Telefon: 8-61
 Havonta 110, ne
 évre 600, egészév
 földre: Havonta
 félre 12, egészév
 detések díjazás

KELET az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utánpótlását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Ramassetter Róbert

BUDAPEST

Diszkrét 2. I. e.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Martos Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Kedd, 1936. december 29.

5697. EV.
TEBETH 15.

XIX. EVF.
296. SZAM

VILAG TUKRE

A békevágyó „homo sapiens”

Lupu dr, aki egyelőre rejtett okokból az utóbbi hónapokban visszavonult a politikai élettől, megszólalt.

A parlament legutóbbi botrányairól beszélt, de jóslatokba is bocsátkozott a jeles népvezér és annak a biztos hitének adott kifejezést, hogy 1937-ben nem lesz háború.

Végül pedig a következőket mondta dr. Lupu:

— Faji és vallási különbség nélkül minden embertársamnak kívánom, hogy a „homo sapiens” bölcsen, testvériesen és jóakarattal oldja meg a jövő esztendőben felmerülő konfliktusokat.

A jókívánság szívből jövőnek látszik és az a mondata, hogy „faji és vallási különbség nélkül” mindenkinek kívánja, rá is mutat arra, hogy mi a jövő esztendő és talán a következő éveknek a problémája.

„Faji és vallási különbség nélkül” mindenkinek kívánja Lupu, hogy békésen oldódjanak meg a konfliktusok.

Konfliktusokról beszél, amelyek pedig valószínűleg nem is léteznek. Olyan konfliktus ez, amelyhez azok a népek, akikre a „faji és vallási különbség” vonatkozik, semmivel nem járultak hozzá, azoknak nem okozói és a konfliktusok kiváltásában semmiféle szerepük nem volt.

Az ország zsidósága semmivel sem működött közre azon, hogy a „homo sapiens” megzavarodva és ellenségesen áll szemben minden más fajtaival, mely nem tartozik a többségi fajtaéhoz. Az ország zsidósága békés és szorgalmas népcsoportja volt és marad az országnak és fékevesztett agitáció volt az, mely a legképtelenebb vádakkal hadakozik a zsidóság ellen.

Ennek a rettenet konfliktusnak egészen passzív szerepe, jölesben könyvelünk el végre egy emberi hangot, mely békét kíván faji és felekezeti vonatkozásban. Hogy Lupu dr hosszas hallgatás után ezzel a jelleggel szólal meg, megnyugtató jelenség. Fajsúlyos politikusi lépett ki a nyilvánosságra ezzel és nem úgy tesz, mint a többiek, akik lenyelik, meg sem említik vagy kinosan kikerülik a kérdést, hanem egyenesen rátápnak, megmondja, hogy békét akar.

És ennek a békének éppen az lenne az útja, hogy minél több hasonló akarat találkozzék össze a zürzavaros politikai életben.

Hi spanyol fényképstílus

A barcelonai kormány fényképsorozatát küldött a világ minden táján megjelenő lapok szerkesztőségébe. Körülbelül „anzix”-magyságnak és egyébként is az illusztrált levelezőlapokra emlékeztetnek. Madridi uccáriszleteket mutatnak be, nevezetesen terelket, fútvonalakat, középületeket. Feliratuk is szükséges, mint a városi tájképeké: „St. Carlos kórház” vagy „Carmen piac”. Valamennyi felvétel Madrid bombázásának megkezdése után készült.

A fényképek szétküldésének bevallott célja a propaganda. Mint minden propaganda, ez is csak az egyik oldal megvilágítása, csak az egyik fél szava. Kétségtelen, hogy ugyanilyen képeket küldhetett volna szét Franco tábornok is Toledo ostroma után. A felvételek mindamellett figyelemreméltóak, mert bármilyen szándék és világnézet vezette is a fotográfust, a gép lencséje tárgyilagos és megbízható, nem ismer világnézetet. Ugyanaz a lencse, ugyanarra az uccáriszletre irányítva egy Franco-párti fényképész kezében is csak ugyanazt a képet örökítette volna meg. De figyelemreméltóak a fényképek más okból is: érdekesen dokumentálják a spanyol fotóművészet legújabb stílustörekvéseit.

Nézzük sorjában a madridi „anzixokat”. „Földalatti villamosállomás a Puerta del Sol-on”. A kép hatalmas gödröt ábrázol, sok kötérmelékkel, össze-vissza csavart, szétszaggatott vashuzalokkal. A háttérben nagy, fekete nyílás, nyilván ebben szokott eltűnni a madridi földalatti. Néhány ember csákányra támaszkodva nézi az állomást, amely nincs többé. Következő kép: „Az Informaciones szerkesztőségi épület”. Érdekes kompozíció, a fényképezés itt kihagyásokkal dolgozott. Tulajdonképpen csak a szomszédos épületeket látni, maga a szerkesztőségi palota erősen stílizáltan, a végtelenségig leegyszerűsítve jelenik meg. Egy-két hullámvonal, hajladozó

A berlini francia és angol nagykövetek a spanyol benemavatozás szigorú alkalmazását követelő jegyzéket nyújtottak át a német külügyminisztériumban

A német kormány hajórajt küldött Bilbaoba egy német teherhajó feltartóztatása és átkutatása miatt

A Havas berlini jelentése szerint Franciaország és Nagy-Britannia berlini követei megjelentek a birodalmi külügyminisztériumban, ahol Gauss osztályfőnöknek két jegyzéket nyújtottak át a spanyol benemavatozás szigorú alkalmazása ügyében. Ezt a jegyzéket már napokkal ezelőtt jelezték és az a tény, hogy sem Hitler, sem Neurath nem szaktították meg szünetüket annak átvétele végett, bizonyítja, hogy Berlinben nem tulajdonítanak sürgős jellegűt a jegyzéknek. Valószínű, hogy a jegyzék csak ma kerül a kancellár elé. Valószínű — mondja a Havas —, hogy dacára a bolsevizmus elleni gyűlöletének,

Hitler kancellár habozni fog, mielőtt Németországot katonai kalandba sodorná, ami az elszigetelt Németországot, mely komoly gazdasági nehézségekkel küzd, túl súlyos veszéllyel állítaná szembe. Ennek dacára semmi sem enged arra követ-

kezteni, hogy Németország le akar mondani Franco tábornok iránti szimpátiáját.

Három napi szünet után az angol lapok ma reggel jelentek meg első ízben. A lapok rámutatnak arra, hogy

Franciaország nem engedheti meg Németországnak, hogy Spanyolországban erős sereget tegyen partra.

A Times szerint egyetlen francia kormány sem maradhatna télen a német csapatok állandó spanyolországi növelésével szemben. A lap szerint ok van annak feltételezésére, hogy a mostani jegyzéket meg fogják érteni Berlinben. A Daily Telegraph azt írja, hogy Németországnak most választania kell egy külső kaland és a belső helyzet könnyítésére való erőfeszítés között. A Daily Herald szerint helyes és okos lenne, ha Németország elfogadná a francia és angol jegyzékekben foglalt kéréseket.

„Franciaország nem enged meg csalást a benemavatozás terén”

Párizsi jelentés szerint Viennot külügyi államtitkár tegnap Signy Le Petitben beszélt és a spanyol kérdéssel foglalkozva ezeket mondotta:

— Csupán a benemavatozás politikáját akartuk, de ma már tovább kell mennünk. Genfben kijelentettem,

hogy nem engedhetjük meg a csalást, azok beavatkozását, akik új arcvonalat akarnak kiépíteni a mi szomszédságunkban, melyen biztonságunk és szabadságunk alapvető érdekei forognak kockán.

A mi kormányunk annyira nem akar semmilyen háborús indokot szolgáltatni, hogy kész tárgyalni bármelyik országgal, mely minimális garanciát nyújt. Ezen az uton fogunk eljutni a célig.

Két spanyol kormányhajó lefoglalt egy német hajót

A Havas jelenti, hogy berlini idegen körökben olyan hír terjedt el, miszerint az elmúlt éjjel folyamán a német hajók utasítászt kaptak, induljanak haladéktalanul Bilbao felé, ahol két spanyol hadihajó lefoglalta a Palos német hajót. Nemzeti szocialista szemléiségük szerint, ha a Palost szabadon bocsátják, az incidensnek nem lesznek következményei, de a helyzet súlyosbodna, ha a spanyol köztársaságiak megrongálnák a hajót, vagy annak személyzetét bántalmaznák. A Reuter szerint német körök azt állítják, hogy a Palost a spanyol kormányhajók a spanyol partvidéki vizeken kívül támadták meg s annak fedélzetén csupán három utas volt, de semmilyen hadianyagot nem találtak.

A Palos hajó elkobzása folytán a német kormány által foganatosított intézkedéseket kommentálva, a L'Ami du Peuple című lap

ezeket írja: „Ha azért, hogy a Palossal történeteket kihasználja, Németország erőszakra ragadtatja magát, tullepi azt a jogkört, amire feljogosítja a német teherhajó ellen elkövetett akár törvénytelen aktus is. Miután elismerte a burgosi juntát, mint törvényes spanyol kormányt és miután nyíltan támogatja a zendülöket, Németország gesztusa közvetlen beavatkozásnak, valóságos támadásnak fog tűnni. Egy hajórajtnak Bilbao elé való rendelése már olyan kihágás, ami megfelel a nemzeti szocializmus egész tevékenységét átható tekintély-politikának. A jelen esetben ez a tekintély annál olcsóbb, mert egy tulajdonképpen lefegyverzett partvidék fenyegetéséről van szó.

Bayonnei jelentés szerint a baszk kormány a következőket közli a Palos hajó lefoglalásával kapcsolatban: „A Palos fedélzetén olyan árukat találtak, melyek kimerítik a hadianyagcsempészes fogalmát. A hajó fedélzetén volt egy spanyol alattvaló, aki nem tudta igazolni kiletét és egy német nemzetiségű nő, aki a marokkói Melillában lakott azelőtt és utban volt Sevilla felé. A német hajó parancsnoka nem volt hajlandó felvilágosítókkal szolgálni rakomány természetéről, amíg a hajó be nem futott Bilbao kikötőjébe, hogy ideje legyen megsemmisíteni az összes kompromittáló okmányokat”.

Hamburgi jelentés szerint az a hajóstársaság, amelynek tulajdonát képezi a spanyol kormányerők által elfogott Palos gőzös, rámutat arra, hogy amióta a Palos Bilbao felé vette útját, nem kapott hírt róla. A Palos december 17-én indult el Sevilla felé. Egyébként az összes német hajóstársaságok utasítászt kaptak, hogy ne vegyenek fel olyan rakományt, amit fegyvercsempészsnek lehetne tekinteni.

(Folytatása a 8. oldalon)

vastraverz, néhány merészen deformálódott alkatrészt, lent pedig, a földszint helyén, különböző hulladékok hatalmas, formátlan dombja. Hasonló stílusban készült az „Egy ház az Anton Martin téren” című kép is. Megint csak a szomszéd házak látszanak tisztán: az ábrázolt háznak csak első emelete van meg, fölötte, a többi emelet helyén fogpiszkáló összedobált, nagy tömege. Ter-

mészetesen csak az erős kicsinyítés kelti a fogvájók illúzióját: tulajdonképpen nagy gerendákat mutat a felvétel.

Megvalljuk, ez a stílus nem minden tekintetben tetszik nekünk. Kétségtelen azonban, hogy megfelel a spanyolok mai nyugtalan lelkiállapotának. Itt van előtűnk, bemutat valamit. Itélje meg ki-ki a világnézeté szerint.

A világbéke megmentése

írta JOSEPH CAILLAUX

Roosevelt elnök Buenos-Ayresben valóban nagyszabású külpolitika körvonalait vázolta.

Nem hirdetett kisebb dolgot, mint azt, hogy Amerika minden állama fogjon össze és közös akarattal nyújtsa jobbát Európa felé, amelyet az amerikaiak szemében a nagy nyugati demokráciák képviselnek. Ez a lényege Roosevelt programjának és ezt kell most majd valóra váltani.

Az Egyesült Államok elnöke kétségkívül nem akarhatott üres szavakat a szélső szárnyára bocsátani és nem akarhatott olyan elméleti beszédet tartani, amelynek nem lesz folytatása. Így a világbékét biztosítottak tarthatjuk.

Vajjon honnan indulhatna ki inkább egy ilyen gondolatnak a megvalósítása, ha nem arról a kontinensről, amely nemcsak nyersanyagokban dúsgazdag, nemcsak egyszerű emberekkel rendelkezik és nemcsak óriási kiterjedésű területeken fekszik, hanem valósággal duzzad az ifjuságtól?

A gazdag perspektíva csak megerősítheti a politikai reményeket, hiszen a nyugati demokráciák és az amerikai demokráciák között kötött bölcs egyezmények, amelyek a kölcsönös árucserén alapulnak, már életbeléptek és kezdik éreztetni áldásos hatásukat. Az öreg Európa készárúkat szállít az Újvilágnak, amiért cserébe nyersanyagokat kap és olyan terményeket, melyek Európa számára életszükségletet jelentenek.

Az Atlanti óceán két szemközti partján élő nemzetek blokkját ilyenformán nemcsak érzelmi szálak, de hatalmas kölcsönös érdekek is mind szorosabban fűzik egymáshoz.

Nem elég azonban az akarat a nagy cél eléréséhez és nem elég bizonytalan szavakban közös érdekeket hangsúlyozni: cselekedni is kell végre, hogy a nagy terv valóra váljon. Nem elég beszédeket tartani és szép szavakkal hirdetni a nagy gondolatokat: dolgozni is kell, ha eredményt akarnak látni.

Ehhez több előfeltételre van szükség: mindenekelőtt szilárd elhatározásra, azután pedig, a másodrangú kérdések félretolásával, olyan lélektani harmónia megteremtésére az érdekelt nemzetek között, amely lehetővé teszi a nagy összefogást.

Cordell Hull ezt nagyszerűen felismerte. Az Egyesült Államok külügyminisztere Buenos Ayresben részletesen kifejtette programját a béke megvédésére. Ennek két fő pontja a vámfalak ledöntése és mindenekelőtt a vállalat kötelezettségek tiszteltben tartása.

— A nemzetközi szerződések — mondotta Cordell Hull — sokat veszítettek erejükől és hatásosságukból. Szemünk előtt pereg le, hogy nemcsak a közjog, hanem a közérköcs, sőt a kormányok becsülete is súlyos csorbákat szenvedett. A becsület bukásáról beszélhetünk ma már...

Az Egyesült Államok külügyi államtitkára megjelölte a követendő utat is.

— Sürgős helyre kell állítani a nemzetközi szerződések szentségébe vetett hitet, — mondotta Cordell Hull. — A világ minden nemzetének egyformán érdeke, hogy szakítsunk végre azzal a gyakorlattal, hogy egyoldalú elhatározással egyszerűen papírrongyként széttejjék a legünnepelesebb aláírt szerződéseket.

Azt hiszem, nem kell ennél többet mondani, de nem is lehetne jobban jellemezni azt a lélektani harmóniát, amely máris megvan a demokrácia jóvoltából az Új- és az óvilág népei között. Ezt azonban még szorosabbra kell fűzni, ha együtt akarunk dolgozni.

Franciaország kiváló helyet foglal el

JEAN NICULESCU-BUFET

Bucurestiben (kellős közepében). A Cercul Militar alatt rendkívül eredeti lokál nyílt meg, zenekarral és cizórral; kitűnő vendéglő, válogatott fajborok! Mérsékelt árak.

etekintetben is a népek között egy nagy-szerű tradíció jóvoltából, mint azért is, mivel a francia kormány mindig tiszteletben tartotta aláírását. Franciaország szíve mélyéből helyeselt Roosevelt nagyszabású politikáját a béke megszilárdítására és sokat tehet ennek érdekében, ha azok a zavarok, amelyek ma joggal kétségbe ejthetik a higgadtan gondolkozókat, végre majd megszűnnek.

Sem az Egyesült Államokban, sem a délamerikai államokban nem tudják megérteni, hogy a munkásmozgalmak hogyan fejlődhetnek odáig, hogy már a magántulajdon elvét is veszélyeztetik. Amerikában nem értik meg a gyárak megszűlését és azok szomorú következményeit. Mindenütt azt tartják, hogy a társadalmi béke elengedhetetlen előfeltétele minden ország nagyságának.

És ebben százszorosan igazuk van!

Az erőszak a váratlan sztrájkok és a mostani zűrzavar számos más kísérőjelensége kétségkívül az osztálygyűlölet megnyilvánulása Franciaországban. El kell ismernünk azonban, hogy azok a munkások, akiknek nem volt szívük idejekorán munkabéremelést adni, javítani a szomorú lakásviszonyokon és nem adták meg még azt a nyári szabadságot sem, amelyhez igazán joguk lett volna alkalmazotaiknak: szintén nagy mértékben hozzájárultak a helyzet kiéleződéséhez. Ezzel természetesen korántsem akarom azt mondani, hogy a munkásság részéről nem követtek el szintén súlyos hibákat.

Bárhogyan álljon is a dolog, ma még, sajnos, nem tudtuk megtalálni a közeledés útját, amely azután Franciaországot a demokrácia hatalmas pillérévé tenné abban a pillanatban, amikor visszatér a nyugalom és megszűnik a gyűlölet, amely ma polgártársainkat két táborra szakítja.

Franciaország nem lesz mindig a gyűlölet országa! — mondta Barnace 1793-ban a guillotine lépcsőjén.

Barnave nem tévedett: a gyűlölet megszűnt, mert a nép belefáradt a gyűlölködésbe és jobb belátásra tért.

Ma szerencsére semmiféle Caesar nem homályosítja el a láthatárt, így a demokrácia helyreállíthatja a békét az ország minden állampolgára között s ezzel lehetővé teszi, hogy Franciaország is kivegye részét annak a nagy politikai gondolatnak a megvalósításában, amelyet Roosevelt elnök olyan gyönyörűen fejtett ki Buenos Ayresben.

Az új könyvszenzáció

Benamy Sándor

Szerelem albérletben

című regénye.

„Benamy gondolkodó és művész”.
(Henri Barbusse)

„Sikerszöveget érzek. Nem vagyok rossz jós”.
(Hatvany Lajos)

Epocha-kiadás

Kapható minden könyvkereskedésben.

A zsidó bevándorlás és földvásárlás tekintetében az Agudasz Jiszroel teljes mértékben azonosítja magát a Jewish Agencyvel

Toscanini vezénnyel mutatkozott be Tel-Avivban Hubermann Broniszláv palesztinai zenekara

Jeruzsálem, december 28. Rövidesen jelentette az Uj Kelet, hogy az Agudasz Jiszroel képviselői is megjelentek a királyi bizottság előtt. Duschinsky főrabbi vallomásaiban többek között kifejtette, hogy az isteni parancsokat csak Palesztinában teljesíthetik teljes mértékben a zsidók. A Szentföld és a Tora elválaszthatatlan fogalmak. A zsidó vallás azonban ugyanakkor megtiltja a zsidóknak, hogy erőszakkal foglalják el az országot és hogy bárki fölött uralkodjanak. Izrael — mondotta a főrabbi — kielégítő megoldást vár a királyi bizottságtól a palesztinai kérdések tekintetében és elsősorban azt kívánja, hogy ne korlátozzák a zsidók bevándorlását és földvásárlásait az országban. A királyi bizottság vegye tekintetbe a mandátumban leszögeztet feladatok megvalósításának szükségességét.

Lord Peel elnök: A bevándorlás fenntartását csak a vallásos vagy pedig az összes zsidók számára követeli?

Duschinsky: Ebben a tekintetben nem tesszük különbséget zsidók között.

Lord Peel: Az ország befogadóképességének alapelveit sem veszi tekintetbe?

Duschinsky: A mandátum előírásainak megfelelő bevándorlást kérünk.

Ezután rabbi Blau terjesztette elő az Aguda követeléseit, amelyek a hitközségekre, rabinikus bíróságokra és az Aguda iskoláira vonatkoztak:

Lord Peel: A zsidó lakosságnak milyen része nevében beszél?

Rabbi Blau: A lakosság egy ötöde nevében.

Lord Peel: Biztosítani tud arról, hogyha az Önök követeléseit teljesítik, mások nem fognak újabb követelésekkel előállni?

Rabbi Blau: Ezért mi nem vállalhatunk felelősséget. Vannak követelések, amelyek ideológiai különbségen alapszanak. A Vaad Leumi például nemzeti indoklással alapszik a megköveteléseit, míg az Aguda a Torával.

Sir Horace Rumbold: Ugy értesültünk, hogy tárgyalások folytak a Vaad Leumi és az Aguda között az együttműködés kiépítése érdekében.

Rabbi Blau: Mi meghíusultnak tekintjük ezeket a tárgyalásokat.

Sir Horace Rumbold: A nők választójogának kérdése miatt?

Rabbi Blau: Az csak egyike volt az okoknak.

Sir Horace Rumbold: Önök ellenzik a nők választójogát?

Rabbi Blau: Igen.

Sir Horace Rumbold: Önök munkát kérnek munkásaiknak a vasutaknál és a postánál. Hogyan gondolják a szombat betartását?

Rabbi Blau: Ezt rendezni lehet.

Sir Horace Rumbold: Nehéz a kormány-nak ilyen rendszert bevezetni.

Rabbi Blau: De a mandátum vallásszabadságról szól.

Lord Peel: S mi van a vasárnapjal? Másodrendű jelentőségű?

Rabbi Blau: Nem.

Sir Laurie Hammond: Van tudomása arról, hogy nagyszámú illegális bevándorló van az országban?

Rabbi Blau: Tudok róla. Erről a kérdésről azonban inkább zárt ülésen beszélne.

Ezután dr. Isaac Breuer, az Aguda iskolai ügyi és telepítési ügyeit terjesztette elő.

Az Aguda képviselői egyébként emlékiratot nyújtottak át a bizottságnak, amelyben kijelentik, hogy a zsidó bevándorlás és földvásárlás kérdésében az Aguda teljes mértékben támogatja a Jewish Agency követeléseit, annak ellenére, hogy az Agency világi politikája következtében nem tagja ennek a testületnek. Az Aguda képviselői hangsúlyozzák, hogy az összes zsidók kivétel nélkül harcolnak a zsidó reneszánszért Palesztinában. Az emlékirat aláírói végül kérik a kormányt, hogy az Agudát külön hitközségi szervezetnek ismerje el és szubvencionálja annak iskoláit.

Az arab királyok és a vizsgálatbizottság.

Jeruzsálem, december 28. A Palestín című arab lap jelentése szerint az arab országok uralkodói, akiknél palesztinai arab küldöttség járt a királyi bizottság bojkottálása ügyében, a bojkott ellen foglaltak állást. Az arab uralkodók kijelentették, hogy helytele-

nitik a jeruzsálemi arab bizottság azon elhatározását, hogy nem jelennek meg a királyi bizottság előtt.

Ujabb jelentés szerint egyre súlyosbodnak az ellentétek a palesztinai mohamedán és keresztény arabok között. A Paltor értesítése szerint Jakub Farraj keresztény arab vezető kívánságára összehívták a legfőbb arab bizottságot, hogy megvitassa a mohamedán és keresztény arabok közötti konfliktust. Ugyanekkor azonban a keresztény és mohamedán lakosság között egyre nő a feszültség. Különösen nagy felűnést keltett az országban a tény, hogy mohamedán arabok merényletet követtek el Michel Mitri keresztény arab politikus ellen. Jaffában ugyancsak tumultus volt a keresztény és mohamedán arabok között.

Jeruzsálem, december 28. A jeruzsálemi városi tanácsban még mindig nem sikerült helyreállítani a tanács tagjai közötti együttműködést. Mint ismeretes, az új városi tanács megalakulása után a főkörmányzó közreműködésével megállapodás jött létre Chaldi arab főpolgármester és Auster zsidó alpolgármester között, a polgármester és az alpolgármesterek (egy zsidó és egy keresztény alpolgármestere van a városnak) hatáskörére vonatkozólag. A zavargások idején Chaldi főpolgármester egyszerűen magához kapartotta a városi közigazgatás teljes irányítását és megfosztotta Auster alpolgármestert hatáskörétől. Ennek következtében a zsidó tanácsosok megtagadták a városi tanács ülésén való részvételüket, ami által határozatképtelen lett a városi tanács. Így Jeruzsálemben hosszú hetek óta nem tartott ülést a városi tanács és a főkörmányzó közvetítő tárgyalásai sem vezettek eredményre. A konfliktusnak igen érdekes új fázisa az a gondolat, hogy két közigazgatási egységre osszák Jeruzsálemet, úgy, ahogy Jaffát és Tel-Avivot választották külön. Ez a javaslat zsidó részről került fel és most Chaldi polgármester is kijelentette, hogy az araboknak nincs kifogásuk az ellen, hogy Jeruzsálemet is zsidó és arab egységre osszák fel Jaffa és Tel-Aviv mintájára. A jeruzsálemi lapok megállapítják, hogy az arabok azért járulnának hozzá ehhez, mivel egyre világosabban látják, hogy nem fogják tudni sokáig uralni a városi közigazgatást. Valószínűleg azonban, hogy a kormány hozzájárulna Je-

Csakis a Sheafferr's tollnak van meg mind a 7 előnye, amelyet a korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk. Ezenfelül pedig 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

A fehér-pontos, átlátszó SHEAFFER'S VACUUM töltőtoll

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A fehér-pontos Sheaffer tollért a gyár egész életre szóló garanciát vállal s épp ezért a legalkalmasabb ajándéktárgy, mert minden nap emlékezteti arra, akitől kapta.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható: 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképvislet:

A. KAUFMAN și FIUL SIGHET

Jeruzsálemnek zsidó és arab egységre való felosztásához.

A Hubermann-zenekar megnyitó hangversenye.

Jeruzsálem, december 28. Vasárnap este zajlott le Tel-Avivban rendkívül ünnepélyes keretek között Hubermann Broniszláv palesztinai szimfonikus zenekarának megnyitó hangversenye, Toscanini vezénnyel. Az egész ország hatalmas érdeklődése kísérte a megnyitó koncertet, amelyre már napokkal azelőtt eladták az összes jegyeket. Toscanini még a múlt héten érkezett Tel-Avivba, ahol rendkívül meleg fogadtatásban részesítette a zsidó lakosság. Az első próbák után, amelyeket Toscaninivel tartottak, Hubermann kijelentette, hogy kevés olyan zenekara van a világnak, mint amilyen a palesztinai. Az ünnepélyes megnyitó hangversenyen hatalmas ünneplésben részesítette a közönség Toscaninit és Hubermann.

Fontos külpolitikai tanácskozások voltak a banati udvari vadászon

Az angol követ, a francia követség tanácsosa és a jugoszláv miniszterelnök a királyi vadászon

Bucuresti, decemer 28. Csütörtökön, december 24-én, az uralkodó Minály vajda kíséretében elutazott Sinaia-ba. A királyi vonatban Tatarescu miniszterelnök, Antonescu külügyminiszter, Urdareanu és Filitti ezredese, valamint a testőrtisztek foglaltak helyet. A mogosoaiai pályaudvaron a polgári és katonai hatóságok bucsuztatták a királyt. A vonatban Antonescu beszámolt az uralkodónak párisi útjának eredményeiről. A miniszterelnök és a külügyminiszter még csütörtökön este visszatértek a fővárosba, ahol Badulescu külügyi államtitkár társaságában megbeszéltek a napirenden levő összes külpolitikai kérdéseket.

Karácsony első napján Antonescu otthon dolgozott munkatársaival, majd este kidolgozták a banati vadászat programját. Pénteken délután külön vonat indult Bucurestiből Timisoara-ra, amelyben Tatarescu, Antonescu, Badulescu, Reginald Hoare angol követ és Jean Paul Boncour francia követ-ségi tanácsos foglaltak helyet.

A banati találkozásról, amelynek szigorúan magánjellege van, nem adtak hivatalos felvilágosítást a lapoknak, de lehetséges, hogy a miniszterelnök utólagosan fog közleményt kiadni.

Timisoara, december 28. Szombat reggel lépte át a határt Jimbolianal Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök vonata. A miniszterelnök kíséretében csupán Pandurovics külügyi osztályfőnök van. Jimbolian a helyi hatóságok vezetői üdvözölték a magas vendé-

get, aki azonnal folytatta útját Timisoara-ra, ahová röviddel megérkezése után befutott Tatarescu és Antonescu különvonata is. Sztójadinovics kocsiját rögtön hozzácsatolták a miniszteri különvonathoz, amely elindult Resita felé. Ide délelőtt 10 óra 25 perckor érkeztek meg a vendégek, akik egyenesen a vadászterületekre mentek Valing község közelébe. Az ebédet a Resita-művek egyik vadászlakában szolgálták fel, majd délután kezdetét vette a vadászat.

Valing vidékén tegnap folytatták a vadászatot. Tatarescu miniszterelnök dezsónét szolgáltattott fel a Carasnai erdőben egy vadászlakban. Délután Tatarescu és Antonescu hosszasan tárgyaltak Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnökkel. A Curentul tudni véli, hogy több fontos kérdés között szóba került a Duna-híd építésének siettetése és a stratégiai utvonalak összeegyeztetése. Ma a vendégek megtekintik a Resita-műveket. Este Sztójadinovics és Pandurovics hazautaznak, Tatarescu és Antonescu pedig Ur-saniba mennek, hogy Duca sirjánál a gyászesztentiszteleten résztvegyenek.

Kiirtotta családját, majd öngyilkos lett egy wienner-neustadti hentes. Bécsből jelentik: Wiener Neustadtban egy hentes letette feleségét, 21 éves leányát, majd felnőtt fiát is, aki anyja és huga segítségére sietett. A hentes végül öngyilkosságot követett el és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Herdan Lázár küzdelmei a tengerrel 165 napon keresztül

A bucaresti nagyiparos elmondja az Uj Keletnek, hogyan folyt le legendás tengerkörüli hajútja a kétvitorlás motorcsónakon. Atkelés a Gibraltáron a spanyol forradalom tüzeiben

Bucuresti, december 28. (Az Uj Kelet tud.) Herdan Lázár, a fővárosi nagyiparos, mindig közismert ember volt, hiszen Bucuresti minden uccáján ott látható az a sok olcsó automata büffé, amely Herdan-nak a nevét viseli. De ez a hírnév kismiska ahhoz a reklámhoz képest, amelyet legendás világgörül útja szerzett Herdan Lazar számára. A Herdan-család négy hónapon keresztül nem kapott semmiféle hírt a vakmerő yachtmannról, akit már halottak hittek és akinek eltűnéséről az egész világsajtó beszámolt. Hiába kutatták az összes Földközi tengeri és Atlanti óceáni kikötőkben, Herdan sorsáról sehonnan semmiféle hír nem érkezett. Általános volt a kétségbeesés a Herdan-családban és barátai is már-már végleg belenyugodtak abba, hogy a bátor sportembert és utitársát elnyelték a tenger hullámai.

Közben pedig Herdan Lázár csinos, kétárbócos yachtján járta a tengereket és észéágában sem volt meghalni. Váratlanul érkezett meg Constantába és azonnal telefonon hívta fel családját, közölve, hogy ép és egészséges. Kár, hogy ez a regéyes történet olyan időben esett meg, amikor a világpolitika megannyi történelmi jelentőségű eseménye bizony elvonta a figyelmet hasonló egyéni bravurokról.

Itt ülünk a Highe-Life kávéház páholyában, a szélesvállú, bronzbőrű hajóssal. Régi sportember Herdan, a bucaresti Mak-kabbi egyik vezetője és a sportember elragadtatásával beszél világgörül útjának csodálatos kalandjairól.

Megindult a kisbárka Götteborgból

— Junius 17-én a svédországi Götteborgból vágunk neki a tengernek. A motorost „Craita 2.”-nek neveztük el és ár-bócára román lobogót tűztünk. A motor wigan berregett és lassan elmaradoztak mögöttünk a csodálatos svéd partok. A fedélzeten kedélyes volt a hangulat. Eremia Cornu, aki a kenyérgyárban alkalmazott, a gépészti teendőket végezte. Én a kormánykerékkel állottam és vendégemnek, Knut Asklund svéd nagyiparosnak érdekes előadását hallgattam a tengerfenék misztériumairól. Biztosítottam, hogy nem nagyon szeretnék közelebről megismerkedni ezekkel a misztériumokkal, mire utitársam csufolkodva megjegyezte, hogy ez nem egészen a Craitan mulik. Svéd barátom rosszul ismerte az én kis sajkámat. Meg is mondtam neki: a Craita-val a világ végéig eljutok.

A Craita 2.

— A kis kétárbócos motoros 12 méter hosszú és három méter széles. Kabinja kétágyas, minden kényelemmel ellátva. 165 napos uton a motor vagy háromszor megrongálódott, de a kis hajó mindig ellenállt rongálásnak, viharoknak és egyéb ezerféle viszontagságnak.

Vihar az Északi tengeren

— Asklund Kielig kísért el bennünket. Mielőtt az öbölbe eveztünk volna, komoly vihar kerekedett és a Craita megkezdte első küzdelmét. Ezuttal azonban csak a motorban esett hiba. Ha nem sikerült volna a vitorlák segítségével befutni a kikötőbe, könnyen baj történhetett. De sikerült. A motort hamar megjavítottuk és két nap mulva elhagytuk a német hadifengerészeti kikötőt. Vidáman siklottunk az óriási páncélosok között, hogy újra a nyílt tengerre fussunk ki. Az Északi tengeren záporosó ért utol és keményen kellett dolgoznunk a szivattyu mellett, hogy megszabadítsuk a fedélzetet a víztől. Bréma volt a következő állomás. Itt egy hónapig kellett vesztegelniünk, amíg a további utazáshoz szükséges dolgokat beszerztük. Nagyon unalmas volt ez a hónap és boldogok voltunk, amikor újra kiértünk a nyílt tengerre. A holland partok felé irányítottuk a bárkát. Egyszerre hirtelen elborult az ég.

Hatalmas hullámok kaptak fel a kis

bárkát, rettenetes vihar tombolt körülöttünk.

Recsegett, ropogott Craitanak minden bordája. De állta a vihart. A kormánykereket nem használhattuk. Aggódva vártuk a végét, hisz nem tudtuk, hová és meddig vet el bennünket az itéletidő. De a vihar egyre fokozódott. Emeletnyi hullámok, mint egy dióhéjat kapták fel a sajkát. Jeremia tengeri betegséget kapott és befeküdt a kabinba. Én odakötöttem magam az árbóchoz és a motort kezeltem. Borzalmas volt az éjszaka, a következő nap és még egy éjjel.

A csodálatos megmenekülés

— A vihar elvonult és mi életben maradtunk. Bezárkóztunk a kabinba és mélyen, egészségesen elaladtunk. Mire felébredtünk, már fejtünetek előttünk a belga partok. Egy halászbárka vette észre lámpánkat és segített bekerülni az ostendei kikötőbe. Hajnal felé járt az idő, mire kikötöttünk. A munkások keresztet vetettek, amikor megtudták, hogy mi is kinn voltunk a tengeren ezalatt a 48 óra alatt,

amikor 55 hajó és bárka süllyedt el és többszáz áldozata volt az orkánnak.

A városban elterjedt megérkezésünk híre, azt hitték, hogy belgák vagyunk és még a hatóságok is üdvözöltek. De még előzőekenek voltak, amikor megmondtuk, romániai yachtmannok vagyunk. A kikötő kapitány maga látott vendégül.

— Másnap kihajóztunk az Atlanti óceánra. Cherbourgig szép, nyugodt utunk volt, átvágtunk a Goscognei öbölön és Brest, majd pedig Vigo felé irányítottuk hajónkat.

A Szent Péter kikötő

— De beszéljek valamit — mondotta Herdan — Guermeseyi szigetéről, a Szent Péter kikötőtől, amely Anglia és Franciaország között esik a hajók útjába. A gondtalanság és az örömök szigetének nevezik ezt a kis szigetet, ahol nincsen semmi más, csak mindenkinek az a legfőbb gondja, hogyan költse el a pénzét, de minél előbb, mert a szigeten 48 óránál többet senki sem tartózkodhatik a sziget öslakóin és a vállalatok alkalmazottain kívül.

A spanyol forradalom tüzeiben

— Augusztus 20-án érkezünk meg Vigóba. A spanyol határ közelében ismét viharba jutottunk, de megközelítőleg sem volt olyan borzalmas, mint az Északi tengeri vihar. Megérkeztünk a spanyol határ közelébe. A kikötő bejáratánál hadihajó állta el utunkat. Katonákkal telt motoros jött elénk. Bekísértek a kikötőbe, bárkákat alaposan megvizsgálták és iratainkat is elkérték.

— Hogy mertek maguk idejönni? — kérdezte a kikötő-kapitány.

— De azután megszelídültek és kíváncsian érdeklődtek, hogy mit beszélnek külföldön a spanyol polgárháborúról. Kipihentünk magunkat Vigóban, mely 75 ezer lakosú, nem túlságosan szórakoztató város. Innen Lisszabonba indultunk. Lisszabonban a román követségen figyelmeztettek bennünket, hogy a Gibraltári szoros és a spanyol partok környéke nagyon veszedelmes. Mi azonban vállaltuk ezt a veszedelmet is. És átkeltünk a Gibraltáron. Repülőgépek keringtek fölöttünk, de bombát nem dobtak.

Az egyetlen baleset

— Algirban kötöttünk ki, majd Bizerte, Trapani, Palermo, Messina-Regio volt a hajó útja. Majdnem hajba jutottunk a nyílt tengeren a Sirokko miatt, de sikerült Calabria kikötőbe menekülni. Ekkor ért az egyetlen baleset: elcsusztam a fedélzeten és kificomítottam a lábam, úgy, hogy Jeremiának ugyszólván egyedül kellett mindent ellátnia a fedélzeten. Most már igyekeztünk minél hamarabb haza-

Bucusu KERINGŐ

Chopinnek, a zongora nagy költőjének, halhatatlan műve generációk ifjúságának lelkét fürdette meg csodálatos muzikalitásában. A sápadt muzikus és a kis tengerlány szerelmes történetének legemberibb és legfájdalmasabb émeledei elevenednek meg a híres bucusukeringőben.

VALE D'AMOUR

kölniviz jeleníti meg a szerző romantikus muzsikáját és illata felémeli a lelkünket egy tiszta világba, ahol a kételkedés a boldogság mosolyává változik.

KÖLNIVIZ

PARFUMERIA NORTIER

Egyébb NORTIER gyártmányok EXTASE és SINAIÁ kölnivizek kaphatók egyszerű eredeti üvegekben mérsékelt áron.

émi. A 165 napos ut nagyon kimerített és holtfáradtan érkezünk meg a Pireusi kikötőbe.

— Most pedig itt vagyok.

Nagyon fájdalmas hangon mondta ezt

Herdan, mert visszavágyik a tengerre. A tenger szerelme lett és mint Allam Gerbault, legközelebbi útján az Atlanti óceánon akar átkelni, világhírű kis Craita 2.-jével. (h. e.)

Ujabb szenzációs gyermekrablás Amerikában

NEWYORK, december 28. (Rador.) Tacoma városkában (Newyork állam) egy álarcos bandita hatolt be William Mattson multimilliomos kastélyába és revolverrel sakkban tartva a személyzetet, Mattson 10 éves fiacskáját magával vitte, autóba ültette és eltűnt. A rabló a kastély kertjében egy fára gombostűvel levelet akasztott, amelyben 18.000 dollárt kér az elra bolt gyermekért.

Karácsony éjszakáján meggyilkoltak Bucurestiben egy csendőr-szakaszvezetőt

Három csavargó követte el a gyilkosságot, akiket már le is tartóztattak

Bucuresti, december 28. (Az Uj Kelet saját tud.) Megdöbbentő gyilkosság történt a fővárosban karácsony első napjának éjszakáján. Vasile Visilescu csendőr szakaszvezető egy külvárosi kocsmában egymagában idogált. Jó ideje volt már a kocsmában, amikor néhány férfitől álló gyanus társaság érkezett a kocsmába. Az új vendégek kötekedni kezdtek Vasilescu-val, majd az asztalához mentek és ütegelni kezdtek. A szakaszvezető kétségbeesetten védekezett a tuleróvel szemben, az egyik támadó azonban hátulról leszurta. A kocsmá többi vendége szemrebbenés nélkül nézték a támadást, sőt akkor sem léptek közbe, amikor a súlyosan sérült Vasilescu kihurcolták a kocsmá előtti térségre, ahol elvették a nála talált 400 lej, sőt ruháit is magukkal vitték. A meztelen-

re vetköztetett embert pedig otthagyták a hóban. A járőrelők akadtak rá kora reggel Vasilescura, aki még élt ugyan, de kórházba szállítása közben meghalt.

A rendőrség azonnal nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, ami még karácsony másodnapján sikerült is. Letartóztatták a gyilkosokat, akik közül a két főbűnös Gh. Petrescu és N. Tzintea töredelmes vallomást tett. A banda harmadik tagja egy Teodorescu nevű egyén menekülés közben rálőtt a rendőrökre. Azok szintén utána lőttek, de csak könnyebben sebesítették meg. Teodorescut elfogták és kórházba szállították. A nyomozás eddig még nem derítette ki, hogy tulajdonképpen miért gyilkolták meg a szerencsétlen csendőrszakaszvezetőt.

KÖZGAZDASÁG

Uj törvényekkel megszervezik a kisiparosok és kigazdák hitelezését

Irta: Dr. Váradi Odön ügyvéd Oradea

Az újabban nyilvánosságra jutott törvénytervezetek közül az ország jövője tekintetében kétségtelenül a legfontosabbak egyike azon törvénytervezet, melyet a pénzügyminiszter terjeszt a törvényhozás elé a kisipari hitelintézetéről.

A konverziós törvény óta a kisiparosok hitelhez nem tudnak jutni. A pénzintézetek csupán néhány elsrangú nagykereskedő cégeknek, nagyipari, gyári vállalatoknak nyújtanak rövid lejáratú váltótárca-hitelt, de egy kiskereskedő, egy iparos, aki szeretne berendezkedni, szeretné üzemet fejleszteni, vagy anyagkészletét beszerezni, képtelen hitelhez jutni.

Ha meggondoljuk, hogy minden nagyobb városban több ezer iparos van, elképzelhetjük, hogy mennyire hiányzik a hitel, amely nélkül az iparosok nem tudnak boldogulni.

A pénzügyminiszter tehát nagyon üdvös dolgot cselekedett, midőn az Ipari Hitelintézet felállításával az iparosok nehéz helyzetét segíteni kíván.

A hitelintézet alaptőkéje legkevesebb ezer millió lejtben van tervezve, mely összeget részben az állam, részben az egyes iparoszervezetek jegyeznék le. Az alaptőke az igazgatóság egyszerű határozatával emelhető.

Hogy az alaptőke minél nagyobb legyen, az állam minden évben 50.000.000 lej összegű részvényt fog jegyezni, 20 éven át úgy, hogy ily módon az intézet alaptőkéje 2000 millió lesz. Ezen évi 50 millió lej fel lesz véve a pénzügyminisztérium évi költségvetésébe.

A Hitelintézet jogot nyer a törvénytervezet szerint arra, hogy az igazgatóság határozatával az alaptőkéje háromszorosának megfelelő mennyiségű kötvényeket (kötelezvényeket) bocsásson ki.

Az ezen kötvényekből eredő jövedelem nem lesz megadóztatva.

Maguk az iparosok ezen hitelintézettől nem fognak kölcsönt kapni, hanem különböző iparos szervezetek útján, amely iparos szervezetek ezen hitelintézettől hitelt fognak élvezni.

Ily hitelt kizárólag román iparosok fognak kaphatni.

A román iparos kifejezés kétségtelenül azt jelenti, hogy minden román állampolgár.

Azonban csak azon román iparos kaphat kölcsönt, ki ipariskolai végzettséggel bír.

A hitel kétfajtaú lesz: 3-12 hónapost (ipari termékek előállítására és 1-5 éves beruházási hitel, műhelyberendezés).

A kamat nem lehet magasabb, mint a Banca Nationala kamatlába, plus 3 és fél százalék.

Az így nyújtott ipari hitel olyképpen lesz biztosítva, hogy a kölcsönvevő iparos gépei, berendezése, árukészlete kizárólag szolgáljanak. Azonban e kizárólag ott maradhat az iparos műhelyében, ipari telepén, ahelyett a zálogkötést a pénzintézetnél átírja, a zálogkul leköttét megváltoztatni lehet. E kölcsön forma nagyon előnyös az iparosokra, mert hiszen eddig berendezése, szerszámait leköttetésére soha senkitől hitelt nem kaphatott.

A hitel módot nyújt minden iparosnak arra, hogy a megfelelő gépeket, szerszámokat megszerezhesse, üzemet fejleszthesse, magának egzisztenciát teremtsen.

Azonkívül hosszú lejáratú, törlesztéses zálogkölcsönök nyújtását is célozza e törvény-

tervezet olyképp, hogy az iparosok ingatlanaira elsőhelyi bekebelezés mellett, a becsérték fele erejéig hitelt fog nyújtani.

Ha valaki a felvett kölcsönt nem fizetné, a kölcsön közzadók módjára, ennek teljes szigorával lesz behajtható.

Kétségtelen, hogy e törvény alapján minden városban, ahol még szervezetek nincsenek — meg fognak alakulni az Iparosok Szervezetei, minthogy az Ipari Hitelintézet csak szervezetek útján fog hitelt nyújtani.

E törvény az iparos társadalomnak régi vágyát és álmát valósítja meg, végre sor kerül a kisiparosokra is.

A kigazdák hitele

Amidőn a konverziós bejelentések megtörténte után az igazságügyminisztérium elkészítette a mezőgazdasági adósságok statisztikáját, kitűnt, hogy az országban kétféle 490 ezer gazdálkodónak együttesen 52 milliárd tartozása van.

A konverziós törvény intézkedései folytán ezen tartozások a felére csökkentek.

A konverziós törvény segített egy a kigazdákon, mint a nagyobb birtokosokon, mert hiszen tartozásait csökkentette s azok megfizetésére hosszú időt adott. Ennek dacára azonban a gazdátársadalom bajain még sem lett teljesen segítve.

A baj oka az, hogy a konverziós törvények életbeléptetése óta a kigazdák hitelhez nem tudnak jutni.

Van ugyan Bucurestiben egy állami támogatással létrejött pénzintézet, a Creditul Agricol Ipotecar, csak ezen pénzintézet kizárólag csak 20 holdon felüli földekre és 20 holdon felüli szőlőkre az törlesztéses kölcsönt s így a 20 holdon aluli kigazdák ki vannak zárva ilyen kölcsönökből.

Már pedig a kigazdának, hogy boldogulni tudjon, szüksége van vetőmagra, jószágra, mezőgazdasági gépekre, azonban hiába járkel kölcsön után, egyetlen pénzintézet sincs, ahol kölcsönt kaphatna. Hiába ér meg 10-15 hold földje, háza cca 150.000-200.000 lej, nem tud kölcsönhöz jutni.

A szervezetek, melyek a falvakban működtek, a konverzió folytán válságba kerültek s így nem tudnak a kigazdák részére kölcsönöket nyújtani.

Ezen égető bajokon kíván segíteni a törvényhozás, amidőn most törvényileg megszervezi az Institutul de Credit Agricol hitelintézetet.

Ezen Mezőgazdasági Hitelintézet 500 millió lej alaptőkével alakul meg, az állam minden évben fel fog venni a költségvetésbe az alaptőke fejlesztésére 100 millió lejt mind-

A legfényesebb
Szilveszter-estét
csak a
PALACE HOTEL SINAIA-ban töltheti el
Idejében gondoskodják szobákról. Sürgőnycim: „Palace“ Sinaia. Telef. 225 és 228.

addig, míg az alaptőke a 2000 millió lejt el nem éri.
Ezen hitelintézet a szervezetek közvetítésével kizárólag a 20 holdon aluli kigazdáknak fog kölcsönt nyújtani és pedig rövid lejáratú 1-5 évig terjedő kölcsönöket, állatállomány, mezőgazdasági gépek, berendezésre, vetőmagra, stb., továbbá 20-35 éves törlesztéses olcsó kamatu kölcsönöket betáblázás mellett.
Minthogy e pénzintézet olcsó kölcsönök nyújtásával akar a kigazdák helyzetét segíteni, ily módon a jövő év folyamán már megindul a kigazdák részére szóló olcsó hitelnyújtás és ennek folytán a hitelhez jutott kigazdák boldogulása lehetővé válik.

Intellektuelek! Ime miért nem vagytok képesek alkotómunkára!

Tudjuk, hogy a szellemi munkát végző emberek olyan életre vannak kényszerítve, amely kizárja a fizikai aktivitást, miáltal a szervezetnek eljuttatott élelmiszerek elégségi folyamatában zavarok állanak be. Ez okból az elfogyasztott táplálék csak kis mértékben lesz átváltoztatva és a testben eloszva, ughogy nagyobb része hosszabb ideig a gyomorban és bélben marad.
Ebből kifolyólag a bányadtság, amit étkezés után mindenki érez, az intellektuelek-nél még állandóbb jellegű lesz és az emésztés egész folyamata alatt tart. Pedig éppen a szellemi munkások azok, akiknek különösen van szükségük arra, hogy munkaközben jó hangulatban legyenek.

Azonban van erre a betegségre — amely súlyos következményekkel is járhat — egy gyógyszer, ami biztos és felülmulthatatlan. A Gastro D. amerikai készítmény olyan tulajdonságokkal bír, amelyek az összes gyomor- és bélbántalmaknál kitűnő eredményeket mutattak és amelyek ezeknek, valamint a velük kapcsolatban levő szerveknek normális működését biztosítják.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogeriájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. H., Prundul Bărgăului. A Schocken-Verlag címe: Berlin, W 15, Meinekestrasse 10.
B. W-né, Ghimes-Faget. Sziveskedjék a francia konzulátushoz fordulni. Címe: Bucuresti, Bulvardul Carol 18.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy sor 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Január elsejével egy nagy iparvállalatnál betöltendő vezetőállást nyerhet el azon 33-35 éves, kereskedelmi képzettséggel és nyelvtudással bíró fiatalember, aki rokonomat feleségül veszi. Jelige: Nem hivatottak ne mesztáljanak" a kiadóba.

Benősülhet kereskedő, vagy szövetségben jártas, intelligens, szombatot tartó fiatalember 34 évig. Nagyvárosban főtéren textilüzletet, saját telepeken szövődöm van. Leányom 21 éves, csinos, szép. Fényképes ajánlatot „Biztos egzisztencia" jellegre Rudolf Mosse Arad.

Régen fennálló, bevezetett cikkek gyártó textilüzem betegség miatt működő társat, eseeleg hasznorésztet keres. Cím a kiadóhivatalban.

Elismerten legtisztább, garantált kőszőlibaháj kilónként 36 lej, füstölt libamell kilónként 70 lej. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Steiner Mórni Arad, Piața Generală Cernat 11-12.

Kertes házban parkettes butorozott szobakiadó. Bratianu 45.

Hozomány helyett előkelő pozíció, jó fizetést biztosítanak olyan 34-37 év körüli, kereskedelmileg képzett, esetleg ügyvéd, vagy mérnök részére, aki a hazai 3 nyelvet bírja és esetleg franciául is tud, azon esetre, ha huzomatt feleségül veszi. Levelek „Országos vállalat" cím alatt a kiadóban.

Hosszu prakszissal és felszereléssel rendelkező kozmetikus nő betársulna, esetleg állást vállalna. „Kozmetikusnő" jellegre a kiadóba.

Kettő pár gyermekkorcsolyát keresek megvételre. „Ötéves" jellegre a kiadóba.

Doktor fiatalember, aki 1 millió lejjele rendelkezik, nősülni óhajt magához illő leánnyal, akinek szintén 1 millió lej hozománya van. „Boldog jövő" jellegre a kiadóba.

Fényes benősülési lehetőség. Havi 12-15.000 lej biztos és állandó állásra tehet szert olyan zsidó vallású, 32-34 éves, nagyműveltségű fiatalember, aki lehetőleg németül, románul és franciául is tud, nősülés esetén. Ajánlatokat e lap kiadójába „Gyári vállalat" jelige alatt.

Suche intelligentes perfect deutsch, rumänisch sprechende Erzieherin neben meinen 8 jährigen Buben. Adresse: Regele Carol II. 112.

Keveset használt csukott luxusautót megvételre keresek. Ajánlatokat lehetőleg fényképfelvétellel „Autó" jellegre Rudolf Mosse Cluj címre kérem.

Biztos jövő. 26 éves leányomnak olyan művelt férjet keresek, akinek részére tekintélyes és szép jövedelmi állást biztosítanék gyáramban. Megkereséseket a kiadóba a „40 éves körültek" jellegre.

Siruhák
hozott és saját anyagból hőkelyek részére a legújabb divat szerint specialit kivitelben:
Mózes Andor
CLUJ, Str. Memorandului 2. szám.

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG.
nezzé meg
SZERKELVÉSI ÉS ÉPÍTÉSI
BUCUREȘTI-G. MUREȘ
TACHE IONTEȘCU
HIVÁNSÁGOKRA HÍVÜLDÖJÜ MEGMÉRZOTTUNAT EREDETI RAJZAINIVAL

Egészsége és idegei veszélyben forognak!
Primeros
Az egyedülálló, különleges minőségű „PRIMEROS BRILLIANT"-ot, a modern higiénia legnagyobb sikerét nem árusítja más márká. Ezért csak a valódi, eredeti Primeros gumit követelje.

a c
A belü
a clon
h
Cluj,
A transi
megdöb
Zsidó N
Clujra ö
nai ható
intézked
szott, m
nácsozka
még a r
olyan á
lyek a
koltta t
hogy sa
csupán.
az a kö
dó szert
nek eng
nyos fo
elő, am
nosítaso
A cio
Zsidó ta
tak jog
a Nemz
delkezés
szerint
hogy F
hadtest
konferen
val kap
ra. A
főn dele
vettek
test ha
kapitán
ontin P
értekezl
mertette
vékenys
táza az
tos öss
nyeképp
vetség
engedél
akadály
A Zs
elégét
hadtest
zet kö
fog ar
időpon
helyics
Itt
ságit
minisz
relem
ber 18
küldöt
ügyel
nista
kedési
lepeté
szerve
szes
nyes
gond
eredm
delkez
nepek
onista
tőinel
hatós
ismer
minis
sára
ebber
csupá
hetől
Egye
sára
időbe
ken
sek
enged
megg
most

Nincs már akadálya a cionista konferencia megtartásának

A belügyminisztériumi rendelet ideiglenesen felfüggesztette a cionista alapok működését. Intézkedés történt az iránt, hogy a nyilván félreértésen alapuló rendelkezést megmántsák

Cluj, december 28. (Az Uj Kelet tud.) A transilvianai zsidó közvélemény érthető megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a Zsidó Nemzeti Szövetség december 25-re Clujra összehívott konferenciáját a katonai hatóságok nem engedélyezték. Ez az intézkedés annál is érthetlenebbnek látszott, minthogy a cionista szervezet tanácskozási és tevékenységével szemben még a mai atmoszférában sem állíthatók olyan állampolitikai megfontolások, amelyek a betiltást plauzibilissé, vagy indokoltá tehetnék. Nyilvánvaló volt tehát, hogy sajnálatos félreértésről lehet szó csupán. Ezt a feltevést látszott indokolni az a körülmény is, hogy az egyik cluj-i zsidó szervezet vallási jellegű rendezvényének engedélyezésével kapcsolatosan bizonyos formai rendellenességek fordultak elő, amelyek túlzott és sajnálatos általánosításokra adnak alkalmat.

A cionista szervezet vezetői a központi zsidó tanács útján a kormányhoz fordultak jogorvoslatért a transilvianai Zsidó Nemzeti Szövetséget sújtó betiltó rendelkezéssel szemben. Minden valószínűség szerint ennek következménye volt az, hogy Florescu tábornok, a cluj-i hatodik hadtest parancsnoka, utasítást adott a konferencia engedélyének megtagadásával kapcsolatos körülmények kivizsgálására. A VI. hadtest parancsnokságán hétfőn délelőtti értekezlet volt, amelyen részt vettek Manoliu alezredes, a hatodik hadtest hadbírószázaletének főügyésze, Trutescu kapitány, a tábornok szárnysegéde és Leontin Pop, a cluj-i sziguranca főnöke. Az értekezlet, amelyen dr Kaszner Rezső ismertette a Zsidó Nemzeti Szövetség tevékenységét és szervezeti tagozódását, tisztázta az engedély elutasításával kapcsolatos összes félreértéseket. Ennek eredményeképpen közölték a Zsidó Nemzeti Szövetség képviselőivel, hogy a konferencia engedélyezésének nincs többé semmilyen akadálya.

A Zsidó Nemzeti Szövetség vezetősége elégtétellel szerzett tudomást a hatodik hadtest vonatkozó határozatáról. A szervezet központi vezetősége rövidesen dönteni fog arról, hogy a konferenciát megfelelő időpontban összehívja. Erről az illetékes helycsoportokat azonnal értesíteni fogja.

A cionista alapok betiltása

Itt említjük meg, hogy Románia zsidóságát néhány nappal ezelőtt egy belügyminisztériumi intézkedés folytán súlyos sérelem érte. A belügyminisztérium december 18-án 78.790. szám alatt körrendeletet küldött szét az állambiztonsági vezérfelügyelőséghez, amelyben közli, hogy a cionista alapokra való gyűjtést további intézkedésig betiltja. A rendelet teljesen meglepetésszerűen érte a romániai cionista szervezetet, amely évtizedek óta az összes kormányok engedélyével és a törvényes formák szigorú betartása mellett gondoskodott a palesztinai építő alapok eredményes munkásságáról. A betiltó rendelkezés csak közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt vált ismeretessé és így a cionista szervezet és a központi tanács vezetőinek nem áll módjukban az illetékes hatóságokkal érintkezésbe lépni. Egyelőre ismeretlen tehát az ok, amely a belügyminisztériumot e tiltó rendelkezés kiadására készítette. Nyilvánvaló azonban, hogy ebben az esetben is félreértésről lehet szó csupán, amelyet a zsidó vezetőknek remélhetőleg sikerülni fog rövidesen tisztázni. Egyes verziók szerint a rendelet kiadására az adott alkalmat, hogy az utóbbi időben az ország területén különböző címen és különböző alapokra olyan gyűjtések történtek, amelyeket a kormány nem engedélyezett. A sorozatos visszaélések meggátolása érdekében a minisztérium most mindenféle gyűjtést betiltott, a tiltó

rendelkezés azonban pusztán átmeneti jelleggel bír.

Nem tartjuk elképzelhetőnek, hogy bármilyen állampolitikai megfontolás álljon a betiltó rendelkezés mögött. A cionista alapok működését még a hitlerista Németország sem korlátozta, holott a nemzeti szocialista rendszert nem lehet meggyanúsítani sem a zsidók iránti túlzott jóindulattal, sem pedig azzal, hogy ne örököndne Németország nemzeti érdekei fölött. Teljesen valószínűtlennek tűnik egy olyan feltevés is, hogy valutáris szempontok vezették volna a kormányt a tiltó rendelkezés kiadására. Azok az összegek ugyanis, amelyek Romániában a cionista alapokra össze gyűlnek, deviza formájában nem kerülnek az országon túlra és az ország deviza-állományát a legkevésbé sem befolyásolják. Ezek az összegek ugyanis az elenyésző részét képezik a többszázmillió lejre ru-

Arcbörének a megszépítésére

Vásároljon 3 darab CADUM szappant.

Használjon egyet. Egy hónapnál tovább tart. Ha egy szappan használata után az Ön bőre nem lett finomabb, arcbőre elragadóbb, fiatalosabb, küldje vissza a használt szappan göngyölegét a másik két nem használt szappannal együtt a Cadum irodának, Bucuresti, Strada Sf. Ionica 8.

Visszatérítik önnek a teljes kiadott összeget.

Cadum Szappan 20 lei darabja

Garantáljuk teljes megelégedését.

gó külkereskedelmi feleslegnek, amelyet Románia Palesztinával szemben évről-évre realizál. A jelentéktelen palesztinai importtal szemben Románia fában, élőállatban, és gabonatermékekben hatalmas kivitel bonyolít le Palesztina felé, amely jelentős összeggel járul hozzá az ország külkereskedelmi és fizetési mérlegének feljavításához. Ez a román nemzetgazdaság és valuti szempontjából annyi hasznot nyújtó állapot kétségtelenül elsősorban a cionista alapok működésére vezethető vissza. Ezt tudják és máltányolják a Palesztina felé ugyancsak jelentős kivitel lebonnyolító hitlerista Németországban is.

A romániai zsidóság központi vezetőségei megtették az illető hatóságoknál a szükséges intézkedéseket és ezek minden valószínűség szerint rövid időn belül eredménnyel is fognak járn.

értelmi kéréseket.

A kikeresztelkedett zsidókat rokonaik megvetik és a román keresztények bizalmatlansággal fogadják — folytatja tudósítását a Curentul. Emiatt a zsidóknak ez a csoportja, amely fel akarja venni a keresztiséget, önálló parochiát akar terem-

A nátha nem ártalmatlan

— „Olyan náthám van, hogy nem kintok!”

— „Dörzsölje be a fejét Carmol-kal* és kösse be egy kendővel. Holnapig nem lesz semmi baja.”

* Carmol a legjobb bedörzsölő szer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

A kormány irtóhadjáratot indít a csempészek ellen

Külön határrendőrség felállításával akarnak véget vetni a csempészesnek

Bucuresti, december 28. (Az Uj Kelet tud.) A nyugati és az északi határok mentén egyre elharapózó csempészet letörésére a belügyminisztérium és a vámigazgatóság képviselői külön határrendőrség felállítását javasolták a pénzügyminisztériumban legutóbb megtartott értekezleten. Ez a rendőrség mozgó őrségek útján együttműködne a vámszervekkel és határőrsapattokkal és ugyancsak rendel-

kezésükre bocsájtják a leggyorsabb közlekedési eszközöket is.

A pénzügyminisztérium értekezleten tervezet dolgoztak ki, amely szerint tíz kilométernyire bővítenék ki a határzónát. A fokozott ellenőrzés érdekében ki fogják irtani a határmenti erdősegeket is. A Curentul értesülései szerint a tervezet azonnali hatállyal érvénybe lép, mihelyt eleget tettek a törvényes formásoknak.

Capitol Mozgóban ma premier!

ANNY ONDRA

legújabb és utolérhetetlen vígjátéka:

A mézeshetek

csupa élet, vigság, öröm és szellemesség. Partnerei: HANS SÖNKER, ADELE SANDROCK.

A Curentul szerint a bucuresti zsidók tömegesen akarnak áttérni a kereszténységre

Kétszáz zsidó intellektuel nevében küldöttség jelent meg ebben az ügyben Miron patriarcha előtt

Az ortodox egyház misszionárius tevékenységét kezd a zsidóság körében

Bucuresti, december 28. (Az Uj Kelet tud.) A Curentul karácsonyi számában feltűnésteltő helyen, hatalmas betűkből szedett cím alatt tudósítást közöl, amelynek valódiságát e pillanatban nem áll módunkban ellenőrizni, de amely az adott körülmények között és a fővárosi zsidók egy kis részének mentalitását ismerve, nem látszik teljesen kizártnak. „A fővárosi zsidók tömegesen akarnak áttérni a kereszténységre” című és „Zsidó delegátusok audienciája Miron patriarchánál” alcím alatt szóról-szóra a következőket írja a lap:

„Röviddel ezelőtt az ortodox román egyház szempontjából nagyfontosságú dolog történt. Fővárosi zsidó vezetőknek egy küldöttsége, közöttük Comanis Bernard

nagyiparos és Spiegler Fonda ügyvéd audienciát kért Miron patriarchától. A küldöttség közölte az ortodox egyház fejével, hogy több, mint kétszáz bucuresti zsidó intellektuel kéri a román nemzeti egyházba való felvételét. Az ok: Romániában születtek és azonosítanak magukat a román nemzet fájdalmaival és örömeivel. Már régen véghezvitték volna ezt a gesztust, mely után vágytak, de nem akarták azt a benyomást kelteni, hogy a zsidó vallást a romániai antiszemita mozgalmak miatt dobják el maguktól.

Miron patriarcha örömmel fogadta a két száz zsidó elhatározását, de kérte a küldöttséget, közöljék a hitsorsosaikkal, akik ki akarnak keresztelkedni, egyénileg tesszenek be az ortodox egyházhoz ilyen

teni s ennek élére olyan keresztény papot állítani, akit ugyancsak a maguk köréből választanak ki. Sőt mi több, kötelezettséget vállalnának arra, hogy saját pénzükhöz hatalmas ortodox templomot építsenek. E parochia maga köré csoportosítaná az összes eddig egyénileg kikeresztelkedett zsidókat.

Egy ilyen parochia megteremtését a patriarchán nem találják lehetetlennek. Nehézséget okoz azonban a zsidóknak az a kívánsága, hogy kikeresztelkedett zsidók lelkeszt állítsanak a maguk élére. Egyházi körökben az a felfogás dominál, hogy egy ilyen parochia feltétlenül egy román keresztény lelkeszt igényel, aki megfelelő tapasztalattal és komoly felkészültséggel rendelkezik. Ez a szempont teljesen indokolt.

Amennyiben a kétszáz zsidó intellektuel kéri fogja a keresztény hitközösségbe való felvételét, információink szerint az ortodox egyház vezető köreiből azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy akciót indítsanak a zsidó tömegek körében, felvilágosítva ezeket az ortodox egyház és a keresztény vallás felsőbbbőségéről s rámutatva arra, hogy milyen üdvös volna számukra a románok vallásának felvétele. Ezen akciók lefolytatásához válogatott misszionárius lelkeszket vennének igénybe.

A tudósítást Liron Popescu, a Curentul szerkesztője írta alá, az antiszemita diákszövetség egykori vezére és teológus, akitnek igen jó összeköttetései vannak az ortodox egyházhoz.

A Lupta ma délutáni számában foglalkozik a Curentul híradásával és ezzel kapcsolatosan a következőket jegyzi meg:

„Tudomásunk szerint egyelőre nincs szó Carl Spiegler-Frona ügyvéd kitéréséről. Mindössze annyi igaz, hogy zsidó intellektuelek nagyobb csoportja jelent meg az ügyvédnél, akit felkérték, hogy vezessen egy küldöttséget Miron patriarchához. A küldöttség meg is jelent a patriarcha előtt és bejelentette számos bucuresti zsidó intellektuel kikeresztelkedési szándékát. A patriarcha jóindulata támogatását igérte meg a küldöttségnek, az ügynek azonban további fejleményei nem voltak. Az eset három hónappal ezelőtt történt.

SPORT

Az Universitatea nyerte a cluji jégshokki tornát

Cluj, december 28. (Az Uj Kelet tud.) A harmas innep alkalmából a tárgyművelési Mures bevonásával az Universitatea és KKE jégshokki tornát rendeztek, amelyet az Universitatea nyert meg. A torna első mérkőzése karácsony első napján lett volna a Mures és KKE csapatai között. A mérkőzést azonban a vendég együttes késése miatt nem lehetett lejátszani. Ehelyett a KKE az Universitateával játszott. Győzött az egyetemi csapat 5:0 (3:0, 0:0, 2:0) arányban. A gólkötő Csuka (3) és Pusztay (2) ütötték.

A torna legérdekesebb mérkőzésére szombaton került sor a Mures és Universitatea között. Mintegy ötszáz néző előtt találkozott a két együttes, amelyek közül a Mures bizonyult jobbnak, amely az első részidőben két góllal terhelte elléfele hálóját. A második és harmadik részidőben elért egy-egy góllal azonban az Universitatea kiegyenlített. A Mures góljait Kocsis és Ince II, az Universitateaét Csuka és Imre ütötték. A Mures olyan képességeket árult el, amelyek alapján a jégshokki nemzeti bajnokság mezőnyében volna a helye. A két együttes a következő összeállításban játszott:

Mures: Veres (Lukácsfi), Ince—Vancea, Kocsis—Ince II—Kerekes. Csere: Tilea és Soós.

Universitatea: Biró, Reiner—Sabau, Imre—Pusztay—Csuka. Cere: Fugi, Sangeorean I és II.

A torna a Mures—KKE mérkőzésen döntött volna el, a mérkőzést azonban nem játszották le, minthogy a Mures vasárnap hazautazott, így a mérkőzést a KKE játék nélkül nyerte két ponttal és 0:0 gólaránnyal. A torna végleges állása a következő:

1. Universitatea	2	1	1	0	7	2	3
2. KKE	2	1	0	1	0	5	2
3. Mures	2	0	1	1	2	2	1

A Buteanu Aurel dr által felajánlott értékes szilvákupát tehát az Universitatea csapata nyerte meg.

A Kadima vereséget szenvedett a timisoarai Déli Kupa küzdelem során. Timisoaráról jelentik: A Téli Kupa második fordulójában a következő eredményeket érték el a csapatok: Dura—Kadima 8:0 (3:0), Rapid—Fratelia 1:0 (0:0), Patria—Victoria 5:0 (0:0).

A Bucuresti Telefon Club jégshokki együttese lengyelországi turája során Lembergben a Czarny együttesével mérkőzött és 1:0 arányban vereséget szenvedett.

Paris, december 28. A Stadiul Roman Bucuresti rugby együttese Vierzonban 8:6 arányban győzött az ottani válogatott ellen.

A HUNGÁRIA VEZET A MALTAI TORNÁN

A Hungária labdarugócsapata Máltában turázik, ahol a bécsi Rapid és hat helyi együttes társaságában tornát vesz részt. Első mérkőzésén a Hungária 11:1, másodikikon 6:0 arányban győzött. A torna során harmadik mérkőzését játszotta a Hungária, ezúttal a Floriana ellen. A Hungária csapata, amelynek csatársora gyenge formában volt, Cseh góljával 1:0 (1:0) arányban győzött. A torna jelenlegi állása a következő:

Hungária	3	3	—	18	1	6
Rapid	3	1	1	1	8	7
Shiema W.	1	1	—	3	2	2
Army XI.	1	—	1	—	2	2
Hibernians	1	—	1	2	4	—
Navy XI.	1	—	1	1	11	—
Floriana	1	—	1	0	1	—
St. Georges	1	—	1	0	6	—

Az Ujpest az FC Wien-nel együtt Algirban téli tornán vesz részt. Első mérkőzésén az Ujpest 8:0 (4:0) arányban győzte le az FC Gallia együttesét.

Sørensen Randmod nyerte a partenkerchei karácsonyi siugróversenyt, melyet az olimpiai küssáncón bonyolítottak le. A népszerű norvég jó formában van, 310,2 ponttal győzött (ugrások 50, 52, 50), második a partenkerchei Raiser volt 299,2 ponttal (49, 49, 49), harmadik Hittle, ugyancsak Partenkercheből.

Fantasztikus nézőszámok Angliában. Az elmúlt, 1935—36-os évben az angol egyesületek közül a legtöbb nézője az Arsenalnak volt. 1,768.000 néző látogatta az Arsenal mérkőzéseit. Második helyen a kiesett Aston Villa áll 1,433.000 nézővel. Csak a harmadik helyen következnek a Sunderland, a tavalyi bajnok: 1,225.000 nézővel.

A TELAVIVI MAKKABI LABDARUGÓCSAPATA amerikai turájáról hazatért. A játékosok közben felépültek, a sérülések és megbetegedések szerencsére könnyebb le-

folysuaknak bizonyultak. A kitünően abszolált turáról hazatérő zsidó labdarugócsapatot lelkes nézők százai várták a haifai kikötőben.

Brest. Bocscai (Debrecen)—Brest válogatott 8:0 (2:0).

Nevers. Budai 11—Nevers válogatott 7:4 (5:1).

Paris. A hagyományos karácsonyi Szajna-átúszást ezévből is a francia Cartonné nyerte, aki a 188 méteres távot —3 fokos hőmérsékletű vízben 2 perc 05 mp. alatt uszta át.

Casablanca. Beogradski—Slavia Prága 3:2. A jugoszláv labdarugócsapat győzelme nagy meglepetés.

Kairó. Admira Bécs—Kairó válogatott 6:0.

Oportó. Austria Bécs—Oportó 3:2.

Davos. A Spengler-kupáért megkezdett jégshokkimérkőzések első fordulójának eredményei a következők: LTC Prága—Zürcher Schlittschuh Club 2:0, H. C. Davos—Cambridge 12:0.

Nagyon tud Kanada jégshokki együttese. Parisból jelentik: Kanada jégshokkiegyüttese a Kimberley Dynamiters első párizsi mérkőzésén nagyszerű játékkal 8:3 (2:0, 4:1, 2:2) arányban gázolta le a nagyrészt kanadaiakból álló Manchester Rapid csapatát. A francia szakkörök megállapítása szerint a győztes kanadai csapat minden eddiginél nagyobb játékerőt képvisel.

LA VALETTA (MALTA) Hungária—Army 11 5:0 (2:0). A magyar csapat Cseh (2), Sas, Titkos és Müller (11-es) góljával könnyen győzött.

ALGIR. Ujpest—FC Wien 2:1 (2:1). A budapesti csapat megnyerte a tornát.

BUCURESTIBEN MEGKEZDÖTT A ROMÁN KUPA ASZTALTENISZMÉRKŐZÉS

Bucuresti, december 28. (Az Uj Kelet tud.) December 28-án, hétfőn megkezdődött a Román Kupa asztalteniszverseny, amelyen az ország legjobb asztalteniszzezői indulnak. A versenynek főleg az ért van soron kívül is nagy jelentősége, mert a mutatót formák alapján állítják össze majd a román válogatott csapatot az asztaltenisz világbajnokságra.

A Román Kupa versenyen a cluji játékosok teljes számban vesznek részt.

Eifogadható hóviszonyok közepette vette kezdetét Clujn a si-szezon

Cluj, december 28. (Az Uj Kelet tud.) A háromnapos innep előtti „hótalán” napok a sísport kedvelőiből méltán váltottak ki elkeseredést. Három munkaszüneti nap egymásután és a hónap nyoma sem volt. Azok, akik a sízest szenvedélyesen üzik — és természetesen anyagi helyzetük lehetővé tette — már jóelőre kisebb csoportokba tömörültek és az ország különböző magaslati helyein igyekeztek maguknak a háromnapos szünidőre sízési lehetőséget szerezni. Nagy tömegek utaztak le elsősorban Predealra, ahol a hóviszonyok kedvezően alakultak, de nagy látogatottságra számíthatott Stina de Vale is.

Karácsony első napján azonban az ég csatornái megnyitottak és dél felé lassan, de annál kiadósabban szállingózott — a hó, amely szünet nélkül hullott Clujon és vidékén a késő esti órákig. Másnap reggel a Cluj környéki hegyek a sízók nevetésétől és kedélytől visszhangzottak. Az alkalmasabb sítérek, így a felecsatetői magasabb helyek nem jöhettek ugyan számításba, minthogy egész nap hó- és szélvihar dühöngött, az alacsonyabb fekvésű helyek azonban igen keresettek voltak.

A szezon első napján kellemes meglepetést keltett a hőleges nagy száma. És ami még meglepőbb, a gyenge nem képviselői merészebben vágtak neki a meredekebb hegyeknek, bár a „nadrágfék” ezúttal alaposabban próbára volt téve. Vasárnap kellemes napsütés kedvezett a sízőknek, akik ezúttal még nagyobb számban lepték el a közelkörnyék hegyeit.

A hóviszonyok mára még javultak, minthogy a vasárnapról hétfőre virradólag enyhe fagy tette a kissé puha havat szilveszterre alkalmasnak. A cluji hóviszonyok kielégítőek, a hó magassága 15—20 cm. A magasabb hegyek azonban a hófúvás miatt elkerülendők.

A ROVATVEZETŐ ÜZENETEI

D. P., Saturnare. Minthogy Max Baer eddig Schmelingtől vereséget nem szenvedett és vele a közeljövőben össze nem kerül; soraikat — bármennyire is használhatók volnának — nem adhatjuk le.

G I F
SZALMIÁK ÉS SAVMENTES
ELEMET
MÁR MINDENKI HASZNÁLJA
REGENERÁLÓ KÉPESSÉGE ÉS TARTÓSSÁGA
ÓRIÁSI!
VIGYÁZAT UTÁNOZZÁK!
GALVANI S.A.

SZÍNHÁZ-FILM

Lengyelvér

Nedbal Oszkár világhírű nagyoperettje, a Lengyelvér, amelyet legutóbb Anny Ondrával megfimesítették, valóban méltó arra, hogy kiemelkedjék az átlagoperettek sorából. A vídám, elragadó mese már maga is igazi érték. Nedbal zenéje pedig bübajos, édes, dallamos, fülbemésző muzsika, telve a szláv ritmus tűzével s mégis modern és élévülhetetlen.

Színházunk Gróf László gondos és szelímes rendezésében utítja fel a Lengyel-

vért. A női főszerepben Solymosán Magdának egészen kivételes alakításra van alkalma, a többi vezető szerepekben pedig Stefanidesz Ily, Miklóssy Margit, Borovszky Oszkár, Fülöp Sándor, Tompa Sándor remekelnek. A Lengyelvér egyike a színház legjobb kedvű, pergő, eleven, vídám operettelőadásainak. Szerdái minden este, majd pedig vasárnap este szerepel egyelőre a Lengyelvér a műsoron.

Nagy szilveszteri kabaré malacsorsolással este kilenckor és fél-tizenkettőkor

A színház szilveszteri kabaréja már hagyományos kedvenc szórakozása a közönségnek. Ebben az évben is, mint a múltban, két kabaréelőadás lesz, az egyik pontosan kilenckor, a második éjjel fél 12-kor kezdődik. A műsoron a kabaréirodalom három válogatott egyfelvonásos tréfája, további tizenkét ének és táncszám s rengeteg tréfa szerepel.

A szilveszteri kabarét Gróf László rendezte. Konferál Tompa Sándor. Színrekerülnek a Mili néni, Bözsi mindent elintéz és

A feledékeny ember c. egyfelvonásos bohózatok, a főszerepekben Czoppán Flóri, Fényes Alice, Harmath Jolán, Sándor Stefi, Solymosán Magda, Csengeri Aladár, Csóka József, Forgács Sándor, Jeney József, Kovács György, Lantos Béla, Rajnai Sándor és mások lépnek fel. Tebán János, Báza Éva és a tánckar egy sereg új táncot mutat be.

Ujév napján, délután hatkor is megismétlik a szilveszteri kabarét.

A SZÍNHÁZ UNNEPI MÜSORA:

Kedd fél 9: LENGYELVÉR. (Rendes bérlet.)

Szerda fél 9: LENGYELVÉR.

Csütörtök este 9: Nagy szilveszteri kabaré, malac-sorsolással. Rendező: Gróf László. Konferál: Tompa Sándor. Három egyfelvonásos, 12 ének, táncszám és tréfa. Fényes Alice, Harmath Jolán, Sándor Stefi, Solymosán Magda, Csengeri Csóka, Forgács, Gróf, Jeney, Kovács, Lantos, Rajnai fellépésével, Tebán, Báza és a tánckar táncsámaival.

Csütörtök éjjel fél 12: Nagy szilveszteri kabaré malac-sorsolással.

Pénteken, ujév napján, d. u. 3: Éjjeli menedékhely. (Olcsó helyárak). D. u. 6: Nagy ujévi kabaré, malacsorsolással. (A szilveszteri kabaré teljes műsorával). Este 9: A virágzó asszony). Denys Amiel játéka. A Vigaszínház előadásában 100 előadást megért újdonság. Rendező: Kádár Imre. A főszerepekben Czoppán Flóri, Fényes Alice, Harmath Jolán, Kószeghy Margit, Wojticzky Elvira, Borovszky Oszkár, Kovács György, Lantos Béla, Rajnai Sándor. Premier bérlet).

Szombat d. u. 5: Csavargólyán. (Olcsó helyárakkal). Este 9: A virágzó asszony B. bérlet).

Vasárnap d. u. 3: Csodahajó. (Olcsó helyárak). D. u. 6: A virágzó asszony. Este 9: Lengyelvér. (Negyedszer).

Hétfő fél 9: Társasjáték. (Fodor László vigjátéka, a Vigaszínház óriási sikerű újdonsága. Forgószinpadon. Rendező: Gróf László. A főszerepekben Solymosán Magda, Sándor Stefi, Benes Iona, Czoppán Flóri, Stefanidesz Ily, Wojticzky Elvira, Kovács György, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Tompa Sándor, Csóka József, Nagy István, Rajnai Sándor, Deésy Jenő, stb. Premier bérlet).

ROMÁN OPERA MÜSORA

Szerda, december 30: Bohémélet. (Vera Mara szopránnal.)

Péntek, január 1 (este): Cárevice.

Vasárnap, január 3 (matiné): Herodiada.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtökön utoljára Eggerth Márta hatalmas sikerű slágere: Valcerkirálynő. (Ujvári koncert). Csodás zene, pazar kiállítás.

Ujévi műsor: A szerelem gondolója. Dekobra nagyszerű regényének kitűnő filmváltozata. Fősz.: Marcelle Chantal.

Csütörtökön este 11 órai kezdettel pezsgő és malacsorsolással egybekötött nagy Szilveszter-est kitűnő műsorral.

EDSON MOZGÓ MÜSORA:

Csoda műsor. 3 film: I. Az élet csodái (Mindennapi kenyérünket...) Karen Morlay-val. II. Éjjeli riadó. (Kalandorfilm. John Wayne, Noah Berry. III. Hír-riadó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdeté: 3, 6 és 9 órákor.

RÁDIÓ MÜSOR

Kedd, december 29.

Bucuresti. 6.30: Torna, zene, rádióhíradó, gazdasági és orvosi tanácsadó. 15: Sporthírek, irodalmi negyedóra, déli zene. 19: Előadás. 22.30: Hírek, zenekar.

Budapest I. 7.45: Torna, zene, éttrend. 11: Hírek, felolvasások. 14.30: Enek zongorakísérettel. 15: Zongorahangverseny. 17.10: Előadás. 18.30: Lemezek. 19.40: Előadás. 20.50: Zenekar. 22.30: Hírek. 22.50: Zongorahangverseny. 23.35: Szalonzene. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Izomgörcs

Hamar megszünteti a fájdalmat és a merevséget

Ydézzen elő azonnal bő vérkeringést a fájó és merev izmokban keresztül — és a merevség szinte varázsszerűen eltűnik. Ez a Sloan's készítmény áldásos hatása. Először kellemes meleg érez, ezután eltűnik a fájdalom.

Kapható minden drogériában és gyógyszerárban. Nagy üveg 60, kis üveg 36 Ft.

Sloan's Liniment
megszünteti a fájdalmat!

HIREK AUTOBUSZ

Döög az autóbussz, a jegyszedő inog és imbolyog. Kinyújtott tenyerek pénzt adnak és jegyet kapnak érte. Az ut magas és sáros. A kocsit elővigyázatosan halad, berregő zajt csap maga körül. A reflektor megvilágít maga előtt minden követ, a dör szikrázik a földön. A fény egy széles, világos sávja a gyalogjáróra esik.

Nedves, szürkő kökerítések mentén tapogatózva ereszkednek le az emberek és árnyékuk sötét torzókat vet a ködbeborult épületekre. Nyugtalanul sietnek lefelé, egy pillanatra rájuk esik a fény; az autóbussz elhagyja őket és tovább zakatol.

Bent két nő ül. Az egyik idősebb, középtermű, kicsit sárga, kicsit aszott és plüss bundát visel. A másik fiatal, vékony, kopott a kabátja, amelyet világos, csomós szőrme díszít. Fejét gallérjába húzza és szőkés-buta arcoskájával közömbösen nézdegél maga körül.

Az autóbusszban csend van, csak a gép lármázik egyhangúan. Egy megállónál az idősebbik hölgy kiszáll, mások jönnek helyébe, többek között egy városi bundás nő, aktatáskával a hóna alatt. Talán orvos.

Barázdált arcu, csizmás kiszagú, rövid kabátban, egy kis diáklány pirosan, lihegve, egy sápadt, vöröshajú, fiatal zsidó szállnak fel — utóbbi mintha számadásba volna elmerülve. Végül egy lakkszirmos, szőke, „áramvonalas” hölgy is felszáll.

A városi bundás nő mindenkit szemügyre vesz és jóvalán néz el mindenki felett; a parasztagada szundit, a diáklány vidáman pislikol, az áramvonalas hölgy blazirt arcot vág.

A jegyszedő egyre kattog a lyukasztójával, végre üveget vesz elő és állva fogyasztja el vacsoráját. Az autó nagyot zökken és üveggel együtt hátrarántja. A kávéfőző homályos üveget erre elteszi.

Új megálló: senki se száll se le, se fel. A lármás, forgalmas belvárosba érünk. Sok-sok ember hömpölyög a világos kirakatok előtt, a neónfényű reklámok sugarában. Sűrű köd szállott alá, az autóbussz reflektorfénye ellenére is alig lehet látni. A kocsit belsejének pislikoló fényénél az utasok úgy néznek ki, mintha razzián fogták volna össze őket.

Néznek, kíváncsian tanulmányozzák egy mást. A nagy téren újra beszállnak és kiszállnak. Két tisztviselő, aki most szállott be, a nyugdíjkeréskést feszegeti. Vajjon most, az ünnepek alkalmával megkapják-e előre? Azután az osztálysorsjáték intézményét kritizálják. Persze nem nyertek az utolsó húzáson. A városi bundás nő beszédbe elegyedik velük; az egyik tisztviselő ismerőse. Az angol király lemondására terelődik a szó.

Az egyik tisztviselő apatikusnak lát azik: nem törődik az angol király bajával,

megvan neki a magáé, különben sem avatkozik a nagyurak dolgába. A másik elnézőbb és azon a véleményen van, hogy mindenki úgy rendezze be az életét, ahogyan legjobbnak látja és ahogyan lehet. Az angol királynak lehet. Neki kevésbé lehet úgy berendezni az életét, ahogyan az szeretné. Ez a világ sorja: aki bírja, marja. És nagyot sóhajt.

Újra egy megálló: fiatal magyar pap száll fel és két diák, akik közül az egyik nemzeti viseletben van. Kezében egy fővárosi lap, Spanyolország térképével tarkítva. A két diák a térkép tanulmányozásába merül és vérmes reményeiknek adnak kifejezést a felkelő-csapatok győzelmét illetően. Hangosak, tehát mindenki rájuk figyel.

Újra megállunk, majdnem mindenki kiszáll, csak egy parasztagada és egy iskolás gyerek marad benn kívül. A sofőr feltűrt gallérjával, pamutkesztyűs kezével ül a volánnál és éber szemével az országutakat figyeli, amelyet úgy belepett a köd, hogy szinte vágni lehetne. Csak lépésben lehet előre haladni. Az ablakokat pára fedti.

En is leszálok az utolsóelőtti állomáson. Az autóbussz továbbmegy és széles, sötét árnyékokat hagy maga után.

WEINBERGER JUDITH

— Januárban be kell jelenteni a lakókat a pénzügyigazgatóságon. Az egyenes adóról szóló törvény értelmében a lakókat, sőt még az albérlőket is be kell jelenteni a pénzügyigazgatóságon minden év januárjában. A törvény felhatalmazást ad a pénzügyigazgatóságnak, hogy a bejelentést elmulasztó háztulajdonost az évi adó kétszeresére büntessék. A pénzügyminiszter most szigorúan utasította a pénzügyigazgatókat a törvény pontos betartására.

— Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.

— ZSIDÓKÖRHÁZ BAL JANUÁR 9-ÉN. A Zsidókörház bál rendezőse közli az érdeklődőkkel, hogy a rendezőség kezében vannak a bál megtartásához szükséges összes engedélyek, úgyhogy a nagy sikerűnek és fényesnek ígérkező bált január 9-én megtartják.

— Eljegyzés. Glück Manyi Cluj (Simleul Silvaniei) és Weisz Jenő Oradea jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Elkészült az állampolgársági listák revíziójáról szóló rendelet. Bucurestiből jelentik: Iuca belügyminiszter befejezte az állampolgársági lajstromok revíziójára vonatkozó rendelet megszövegezését. A rendeletet a prefektusoknak küldik meg.

ROYAL slágermozgó.

Csütörtökön utoljára:

EGGERTH MARTA

hatalmas sikerű, ragyogó sláger:

Valcerkirálynő

(Uvári koncert).

Újévi műsor: A SZERELEM GONDOLAJA. Dekobra kitűnő regénye. Marcelle Chantal a főszerepben.

Csütörtökön este 11 órai kezdettel pezsgő- és malacsorsóval egybekötött NAGY SZILVESZTEREST kitűnő műsorral.

— A cluji törvényszéki bírák új beosztása. A cluji törvényszéken már kisorsolták a bírák jövő esztendői beosztását. Eszerint 1937-ben a következő beosztást kapták a cluji törvényszék bírái. Az első szekció elnöke Decusa Laurentiu törvényszéki elnök, a második szekció elnöke Jenciu Joan, a harmadik szekció elnöke Soutou Alexandru és a negyedik szekció elnöke Filipescu Richard. Társbírák az első szekciónál Barbațiu Paul, Pas-tia Constantin, Puscariu Emil, dr Braban Emil és Popa Octavian segédbíró, a második szekciónál Boca Dumitru, Cojocaru Alexandru, Linzmayer Carol, Marinovici Mihai és Fătu Titu segédbíró, a harmadik szekciónál Nicolae Joan, Drăgusanu Stefan, Dunca Grigore és Olteanu helyettes bíró, a negyedik szekciónál Miculescu Alexandru, Trifu George, Varduca Dumitru, Epure Nicolae és Butura George helyettes bíró kaptak beosztást. Arvaszéki bírák: Crucin Honoriu táblabíró és Gradea Corneliu. A kiskoruak osztályának bírójá Dunca Grigore maradt.

— Kétszázhuszonöt milligramm rádiumot loptak el a budapesti nőgyógyászati klinikáról. Budapestről jelentik: Az ünnepek alatt a nőgyógyászati intézetből elloptak 225 milligramm rádiumot 29 millió lejnek megfelelő értékben.

— Az utódállamokban engedélyezték Benamy Szerelm albertletben c. regényének terjesztését. Bucurestiből jelentik: A külügyminisztérium sajtóosztálya engedélyezte Benamy Sándor Szerelm albertletben című, Budapesten elközzott regényének terjesztését. Ugyancsak engedélyezték a regényt Csehszlovákiában és Jugoszláviában.

— Január 1-nek megünneplése. Bucurestiből jelentik: Január első napját a szokásos külsőségek között ünneplik meg. Tizenegy órakor Te Deumot tartanak a patriarkia székesegyházában, amelyen résztvesznek az összes állami méltóságok. Az uralkodó 12 órakor a trónteremben fogadja a kormány tagjainak és a hatóságok fejeinek tisztelegését.

— Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes Ferenc József keserűvíz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— Eljegyzés. Mendelovits Rózi Cluj és Teszler Izidor Timisoara jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

AZ ADOLF TEFNER

operett társulat transilvániai turnéra jön a

Sárga árnyék és a Chasa fin Choracicra

című szenzációs énekes színjátékokkal.

SIDY THAL

a Transilvániában közszeretnek örvendő primadonna közreműködésével. A darabokat Jacob Sternberg, az ismert költő rendezi. A turné sorrendje:

Január 4-én BRASOV.
Január 6-7-én ALBA-IULIA.
Január 9-10-én DEVA.
Január 11-12-én CLUJ.
Január 13-14-én ORADEA.
Január 16-17-én SIGHET.

Január 18-19-én BAI-MARE.
Január 20-21-én SATUMARE.
Január 23-24-én BISTRITA.
Január 25-26-án TG-MURES.
Január 27-28-án GHEORGHENI.

KOPROL

— Al Capone társa Románia ökölvívó bajnokát szerződött magántitkárnak? Bucurestiből jelentik: Sikowsky, Al Capone volt segédje Sinaiban töltötte a karácsonyi ünnepeket, ahol megjelenése nagy érdeklődést váltott ki. A bandita a Palace szállóban bérelt lakást, ahol mint bankár jegyezte be magát. Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a bandita tárgyalásokat folytat Moți Spakovval, Románia nehézsúlyú ökölvívó bajnokával, akit magántitkárnak akar szerződteni. Spakov még nem válaszolt az ajánlatra.

— Eljegyzés. Reiter Piroskát Satumareőr eljegyezte Keszner Géza mérnök Sighetről.

— Filmbemutató a Royal slágermozgóban. Eggerth Márta legújabb filmje: Valcerkirálynő. (Uvári koncert). Eltérően az énekes filmeknél megszokott unalmas sablon-történetektől, a Valcerkirálynő érdekes, fordulatos cselekménye mindvégig a legjobb hangulatot teremt a nézőtérben. A film meseje természetesen a nagy énekesnő csodás hangjára és játékára van építve. Hangjának legfinomabb árnyalatai is oly tökéletesen érvényesülnek, hogy néha teljesen az az érzésünk, mintha az életben és nem a filmben hallanánk a szebbnél-szebb melódiákat. Joe Heesters, a világhírű svéd tenorista meleg, bársnyos tenorja oly szépen érvényesül Eggerth Márta csengő szopránjával, hogy minden daluk után szeretné őket kitapsolni az ember. Eggerth Márta új sláger egyike a szezon legszebb filmjeinek és a legnagyobb sikert érdemli. A film németül beszél.

NATHA HÜLES, ELLEN NEURALGINE JURIST

— Román-francia sajtószövetség alakul. Bucurestiből jelentik: Antonescu külügyminiszter párizsi látogatása alkalmával lefektették alapjait a román-francia sajtószövetségnek. Valfory és Delmas, a francia sajtószövetség vezetői Sandulescuval, a román újságírószövetség elnökével megegyeztek a szövetség létrehozása ügyében, amely hivatva lesz szorosabbá tenni a francia és román újságírók közti kapcsolatokat.

— Veszedelmes tűz ütött ki a berlini földalatti vasút alagútjában. Berlinből jelentik: A Potsdamer Platz alatt, az épülőfélben levő földalatti vasút alagútjában tűz ütött ki. A tüzoltóknak késő estére óriási erőfeszítések árán sikerült lokalizálni a tüzet. Áldozatai nincsenek a tűznek. Újabb jelentés szerint a Potsdamer Platz alatt levő földalatti vasút tüzet lokalizálták ugyan, de a felhalmozott benzintartályok még könnyen felrobbanhatnak, ha csak a folyósókat nem sikerül lehűteni. A kár még nincs felbecsülve, de anynyi bizonyos, hogy emberáldozatok nincsenek a tűznek.

— Az Ellenőr, Tóth Sándor lapjának karácsonyi száma megjelent. A 24-ik évfolyamába lépő nívós politikai és közgazdasági lap 70 oldalas ünnepi számot adott ki a legjobb írók és újságírók cikkeivel. Az ünnepi vezércikk helyén feleleveníti Ady Endre Karácsony c. gyönyörű versét, a következő cikke pedig a 40 évvel ezelőtti karácsonyról számol be. Az ünnepi szám cikksírói: Hegedűs Nándor, Tabéry Géza, Dénes Sándor, Marót Sándor, Omikron, Tóth Sándor, Baradlai László, Kubán Endre és mások. A gondosan összeállított, nívós és változatos tartalmú lap kapható az ország összes lapárútitánál, az utódállamokban és Magyarországon. A 70 oldalas lap ára 20 lej.

UJ KELET Legújabb hírek

A kormány harctéri jelentései

(Elsődali cikkek folytatása)

A Havas jelenti Madridból, hogy tegnap 13 felkelő-repülőgépből álló raj jelent meg a kormány Oviedo környéki hadállásai fölött, de a köztársasági vadászpilóták visszavonulásra kényszerítették őket, mielőtt még bombákat dobhattak volna le. A felkelőcsapatok tegnap támadással próbálkoztak Posada del Lanera körül, de a kormányerők ellentámadásba mentek át és visszaszorították az ellenséget, amely számos halottat és sebesültet hagyott hátra.

A hivatalos kormányjelentés szerint Guadalajara környékén, Turacenanál a kormányerők elérték a kijelölt összes célpontokat. Saclies Rivásnál és Alaminónál felderítő szolgálatot végeztek a kormánycsapatok. Madrid körzetében a kormánycsapatok Basueronál támadtak és elérték a hadvezetőség által kijelölt pontokat.

A Havas bilbaói jelentése szerint a baszk nemzeti tanács a következő közleményt adta ki: „A felkelők repülői és tüzérsége bizonyos tevékenységet fejtettek ki Markina körzetében. A baszk tüzérség bombázta a zendülők állásait Markina és Otchianiano környékén. A front többi részén csend volt.

Madrid, december 28. (Rador). Az angol nagykövetség utasítást kapott, hogy szerdáiig távolítsa el a követség személyzetét. Forbes ügyvivő Valenciába költözik.

Felkelő-jelentések

A felkelők hadszíntéri jelentése szerint az aragoniai fronton ismét visszaverték a köztársasági csapatokat, amelyek Ciorbarán helysége ellen intéztek támadást. Az andaluziai arcvonalon a legutóbbi napok harcaiból kifolyólag a kormányerők visszavonultak Bujalence körzetében.

A zendülők tegnap esti jelentése szerint az aragoniai fronton az ellenség támadást kísérelt meg, de tankjait visszaverték a felkelőhaderők. Az ellenség számos halottat és sebesültet hagyott a harcmezőn. Cordova tartományban a felkelők elfoglalták Loperát. A kormánycsapatok szökevényei szerint Asturiában belső harcok folynak a kormány különböző frakciói között. Trabanconál és Gasperánál valóságos ütközet folyt le a marxisták táborában.

Llano tábornok a sevillai rádióban kijelentette többek között, hogy Madrid körzetében Villaverde közelében a felkelők offenzívát indítottak és megfutamították a kormányerőket, melyek 75 halottat hagytak hátra. Az aragoniai fronton két marxista repülőgépet leltek.

Tegnap reggel a felkelők erős támadást intéztek Casa del Campo ellen. Sikertől átlépniök a Manzanares patakot és komolyan fenyegették a kormány hadállásait. A kormányerők ellentámadása feltartóztatta őket, de nem vetette vissza a felkelőket. Mindkét részről igen nagy a veszteség.

A főváros déli részén a kormányerők támadtak és számos olyan állást foglaltak el, melyek lehetővé teszik Casa del Camponak és Carabanchelnek tüzérség által való fenyegetését. Egyébként az összes frontokon a tüzérség erősen tevékenykedett.

A Havas jelenti, hogy több napi nyugalom után a kormányerők tegnap meglepetésszerű támadással kísérelték Varela tábornok csapatainak jobbszárnyán, Villaverdenél. A támadást visszaverték.

Cáfólják, hogy Anglia és Franciaország kölcsönt adna Németországnak, ha visszavonná csapatait Spanyolországból

London, december 28. Jólértesült körökben megcáfólják azokat a híreket, amelyek szerint Anglia és Franciaország hajlandók volna kölcsönt folyósítani Németországnak azon feltétel mellett, hogy Németország visszavonja a spanyol felkelőknek küldött segítő csapatát. A két állam csak abban az esetben volna hajlandó Németországnak hitelt folyósítani, amennyiben megfelelő biztosítékokat nyerne arra vonatkozólag, hogy a németek felhagynak jelenlegi fegyverkezési politikájukkal.

— A francia szenátus megszavazta a köztársasági döntőbírási eljárástól szóló javaslatot. Párizsból jelentik: A szenátus 170 szavazattal 89 ellenében elfogadta a köztársasági döntőbírási eljárástól szóló törvényjavaslatot. A szenátus által megszavazott javaslat sokban különbözik a kamara által elfogadottól.

Megkezdődött a transilvaniai ortodox hitközségek kongresszusa

Wesel Albert főrabbi megnyitó beszéde

Cluj, december 28. Hétfőn délelőtt nyílt meg Clujon az Építők munkások Otthonában a transilvaniai ortodox hitközségek kongresszusa. Közel négyszáz delegátus sereglett össze Transilvania minden részéből a kongresszusra, amelyet délelőtt 11 órakor nyitott meg Wesel Albert turdai főrabbi, a központi iroda elnöke. Megnyitó beszédében visszapillantást vetett az iroda öt évi működésére és kijelentette, hogy a központi vezetőség az elmúlt

munkaperiódus ideje alatt minden lehető elkövetett az ortodox érdekek szolgálatában. Ezután megválasztották az igazoló bizottságot, mely egész délután folytatta a delegátusok igazolását.

Este 9 órakor vette kezdetét a kongresszus érdemleges munkája. Az esti ülésen előterjesztették a központi iroda jelentését, majd a kongresszus tisztikarának megválasztására került sor.

Január elején aláírják az olasz-angol egyezményt

Szombaton befejezést nyertek az angol-olasz tárgyalások. Öt pontot tartalmaz az egyezmény és első pontja a béke fenntartását célozza

Róma, december 28. (Rador). A Havas megbízható értesülése szerint az olasz-angol „gentleman agreement” egyezményt az utolsó részletek tisztázása után Rómában aláírják. A tervezet négy vagy öt pontból áll, amelyek közül legnehezebben a status-quo-ra vonatkozót dolgozták ki. — A földközi-

tengeri paritást, amiről eleinte szó volt, elajátották és a status-quoval pótolták. Az egyezmény csupán elvi jelentőségű lesz és annak elsősorban pszichológiai fontossága van. A két fél kölcsönösen elismeri a másik pozícióját és kötelezi magát a béke fenntartására érdekében dolgozni. Anglia számára az India felé vezető, Olaszországnak a Kelet-Afrika felé vezető utat fogják kölcsönösen biztosítani.

Jólértesült angol körök szerint az angol-olasz egyezmény a következő öt pontot fogja tartalmazni:

1. Kötelezettség a béke fenntartására.
2. A két ország érdekeinek kölcsönös tiszteltetésben tartása.
3. A Földközi-tengerbe való belépés és kiemenetel szabadságának fenntartására vonatkozó kötelezettség.
4. A tengeri szabadság fenntartása minden megszorítás nélkül.
5. A Földközi-tengeri status-quo fenntartása, ami a katonai pozíciókat, — tengeri flottabázisokat és a két ország befolyási sávjait illeti.

Római olasz politikai körökben azt hiszik, hogy az angol nagykövetnek szombaton, Ciano gróf külügyminiszternél tett látogatása alkalmával az angol-olasz tárgyalások befejezést nyertek és az egyezményt január elején aláírják.

UJ EV ELSŐ NAPJAN MINDENKI JO-KEDVU LESZ, HA MEGNEZI

GARY COOPER

szenzációs vígjátékát, amelynek címe:

Az extravagáns Mr. Deeds

ellenállhatatlan humoru, különlegesen jól sikerült vígjáték. A női főszerepben:

JEAN ARTHUR

Feltételek nélkül szabadon bocsátották Csang-Kaj-Sek marsallt

Átszervezik a nankingi kormányt és Csang-Kaj-Sek visszavonul

Sanghai, december 28. (Rador). A kínai külügyminisztérium közlése szerint Csang-Kaj-Sek marsallt minden feltétele nélkül szabadon bocsátották. A marsall első hivatalos ténykedése volt, hogy elrendelte a Csang-Hszu-Liang elleni hadműveletek beszüntetését és visszarendelte csapatait Shansi tartományból.

A Havas jelentése szerint Csang-Kaj-Sek marsall és veje, Soong, akiket szabadon engedtek, Loyangba érkeztek. Másrészt hír szerint Loyangba érkezett Csang-Hszu-Liang marsall is. Allitól a marsall szabadon bocsátása Yen-Szi-Csan tábornok, Shaüsi és Sujan tartományok főnöke intervenciójának köszönhető. Csang-Kaj-Sek marsall szabadon bocsátása nagy örömet keltett Nankingban. Az összes lapok különkiadásában közölték az eseményt. Uaj-Shiao, aki közölte a marsall szabadonbocsátását, hozzátette, hogy az feltétel nélkül történt.

A japán Domej-ügynökség szerint Csang-Kaj-Sek marsall szabadonbocsátása elsősorban az angol-amerikai közbenjárásnak tulajdonítható. A japán sajtó szerint a nankingi kormány szilárdabb magatartást fog tanúsítani Japánnal szemben, amelynek fokozottabb gondtal kell majd követnie a kínai helyzet fejlődését.

A Petit Parisien shanghai értesülése szerint ottan valószínűnek tartják, hogy Csang-Hszu-

Liang marsallt kiutasítják Loyanból és a marsall az első hajóval indul Európába. Csang-Hszu-Liang seregét Yen-Szi-Csan tábornok parancsnoksága alá helyezik. Szó van a kínai kormány közeli átszervezéséről is. Csang-Kaj-Sek marsall, aki fáradtnak érzi magát, bizonyos időre visszavonul szülőfalujába, a Cse-Kiang tartománybeli Feng-Csiauba.

Mértékadó kínai körök cáfólják azt a hírt, hogy Csang-Kaj-Sek marsall helyébe Tsoong-ot neveznék ki Kína miniszterelnökévé.

Öngyilkos lett a fővárosban egy sebészgyógyász

Bucuresti, december 28. A Bulvárd Hotel egyik szobájában ma halva találták Wittmann Richárd negyven éves, az alba-megyei Sebes községből származó gyógyszerészt. A gyógyszerész tegnap szobát bérelt a szállóban és annak ablakpárkányára felakasztotta magát. Az öngyilkos nem hagyott levelet hátra, úgy, hogy tettének okát a fővárosi hatóságok nem ismerik.

LEGUJABB SPORT

Megkezdődtek a ping-pong mérkőzések a Román Kupáért

Bucuresti, december 28. A Román Kupáért folyó ping-pong mérkőzések hatvan játékos részvételével megkezdődtek. Nyolc csoportban küzdöttek a résztvevők, akik közül csoportjaikban a következők lettek az első: Paneth Haggibbor, Bálint KKASE, Maria UEC, Sapira Aurora, Homoróci UEC, Erős Csibi Sporting, Krepsz KKASE, Moskovits Aurora.

A csoportokban másodikként helyezett játékosok kedden délelőtt ismét megmérkőztek és közülük ketten kerülnek a döntőbe, amelyek kedden délután veszi kezdetét. A bajnoki címet viselő Vladone csoportjában a második lett.

Kétszáz ezer lej értékű ékszert lopott el volt gazdájától az elbocsátott cseléd

Timisoara, december 28. (Az Uj Kelet tud.) Vakmerő rablás történt karácsony harmadnapján egy timisoari orvos lakásán. Márk Frigyes dr orvos tegnap jelentést tett a negyedik kerületi rendőrségen, hogy míg családjával sétálni ment, ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és mintegy 200 ezer lejt értékű ékszereit magukkal vitték. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a betörés ügyében, amely még a tegnapi nap folyamán sikerrel járt. Letartóztatták az orvos elbocsátott cselédjét, aki hosszas faggatás után bevallotta, hogy néhány cigánnyal együtt elkövette el a lopást.

Meghalt von Seeckt, volt német generalissimus

Berlin, december 28. Tegnap a német fővárosban meghalt von Seeckt német tábornok, a német hadsereg 1921 és 1926 közötti újjászervezője, majd generalissimusa. A háboruban von Mackensen hadseregének volt vezérkari főnöke, majd a központi hatalmak mellett háboruba lépő török hadsereg fővezére lett. Az elhunyt tábornok, aki politikai szerepet is vitt, 71 éves volt.

Horthy Papennel vadászik

Budapest, december 28. Horthy kormányzó ma von Papen bécsi német követével Gödöllőre utazott. A kormányzó szállodájából vitte magával Papent, akit a gödöllői kastélyban lát vendégül. Valószínű, hogy a vadászat során a kormányzó hosszas megbeszéléseket fog folytatni Papennel.

— Lábát törte József magyar főherceg. Budapestről jelentik: József főherceg lábát törte Horthy kormányzó vadászatán.

Impotencia

már csak a múlté! Világszabadalom! Megszűnik a nők szekszuális zavarokból származó idegessége! CASANOVA készítmény (nem gyógyszer) használatával bármilyen koru és még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is azonnal akciószerűen válik. Érdeklődők küldjenek 35 lejt pénzben vagy postabélyegben, melynek ellenében pontos ismertetőt küldök. Készülékek állandóan raktáron. Francia gyártmány.

Fischer Bucuresti, Str. Doamnei 12, etaj V.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

Taxa P...
pistito h...
No. 22471

10. Telefon...
Havonta 1...
évre 600...
földre: Ha...
félre 12...
dészek di...
KELET" a...
dóság egy...
Cikkekink...
rész megje...

A cionis...
Lakoniku...
rövid uton...
dését. Term...
Mára ki...
félreértésr...
csak megu...
általában...
amelyhez...
az egészség...
A végrel...
rendelkezés...
ra vonatko...
olyan áttira...
cionista ak...
A rendel...
tek hatos...
zajlott le...
metzetesen...
gáiban egy...
alapot h...
csendörök...
Keren Kaj...
Most ho...
hogy ugya...
szág mind...
amilyen...
Keren Kaj...
A lejárt...
Ugy lát...
a világon...
lejátszani...
Az orszá...
ja hányad...
a kormány...
ról. A leme...
hisszük, h...
kált politik...
sem nagy...
erőfeszítés...
A lemez...
a községi...
hogy a v...
zötlenebb...
választás...
ügyminisz...
vagy legj...
hivatkozva...
lasztásoka...
Külrja...
Es így...
politikai...
míg Tata...
ország él...
Nem ér...
közvélemé...
zenét és...
szokott n...
folytatja...
kozatásá...
képvisel...
len nemz...
tege sem...
hangjai...
küzi biz...
miniszter...
éle, an...
megkérde...
Holott...
lyos érde...
vezetőség...
amely v...
ségek n...
rűzzék v...
szük na...
rint tört...
Az a...
tának ne...
ráciával...
sekkel r...
sabb f...
többség...
teli má...
tanácsok...
adókivet...
sorban...
Ugy...
érdék...
az czer...
a pref...
sokat...
Már...
Sajnos...
törődöm...
kiérték...
sul fog...
mulva u...